

Leonardas Kerulis 88.V.15
5828 So. Campbell Ave.
Chicago, IL 60629

Free Lithuania
2618 West 71-st Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. (312) 476-3371 or 839-5531
Second Class Postage Paid
At Chicago, Illinois
Atskiro nr. kaina 50 ct.
Single Copy 50 cents

**KAS GYVENA SAVO TAUTAI -
GYVENA VISAI ŽMONIJAI!**

Prof. A. Voldemaras

EINA XLI METUS

1988 BALANDIS - APRIL 28

Nr. 9 (1531)

SATELITAI RUOŠIASI LAISVESNEI ATEIČIAI

DR. JONAS KUNCA

Mums pravartu pasižvalgyti, kas darosi kitose Maskvos pavergtose šalyse, toliau už laisvės reikalaujančio Pabaltijo, nes nuo bendro visų okupuotų šalių pasipriešinimo priklausys kada išmūs laisvės valanda ir mūsų tėvynei.

Vengrija ir Lenkija irgi yra sovietų okupuoti kraštai, nors jie ir vadinami satelitais, kad gražiau skambėtų. Be Maskvos leidimo, ir ten nei pirštas nepajuda. Rusų kariuomenės daliniai ir KGB prižiūri, kad tos kolonijos nemėgintų ištrūkti iš meškos glėbio. Vistik, Vengrijoje ir Lenkijoje po truputį prieita prie laisvės suvaržymų sušvelninimo. Net šiek tiek tokios ekonominės reformos buvo Maskvos toleruojamos.

Paskelbus "glasnost ir perestroiką" politiką, vengrai jau rimtai, nors ir neoficialiai pradėjo ruošti politiniam pluralizmui, atseit, ateities valdžios sudemokratinimui ir opozicijos partijų dalyvavimui rinkimuose ir parlamente.

Vengrijoje yra dauguma populistų, atseit, tautininkų šalininkų. Tai buvo stipriausia partija laike 1944-47 metų prieš komunistam perimant valdžią. Liberalai, dabar vadinami demokratine opozicija, būtų antroje vietoje. Gi komunistų partija laisvoje Vengrijoje greičiausiai suskiltų į socialistus demokratų ir mažutę tikrą komunistų partiją.

Tautininkai (populistai) laisvuose rinkimuose būtų neabejotinai laimėtojai, ypač, kad jie reikalauja sugrąžinti Transilvanijos dabar prijungtos prie Rumunijos. Transilvanijoje yra

apie 1.700.000 vengrų, kuriems rumunai neleidžia mokytis savos kalbos ir Vengrijos istorijos.

Neoficialus populistų vadas yra Istvan Csurka, rašytojas ir gabus oratorius. Pereitų metų rugsėjo mėnesį populistai buvo suvažiavę į Lakitelek miestelį politinės ir partinės padėties aptarimui.

Vengrų demokratų opozicijoje dalyvauja daugiausiai Budapesto intelektualai. Partijos vadas yra filosofas Janos Kiss, išmestas iš komunistų partijos 1970 m. už dalyvavimą revizionistinės knygos rašyme.

Kompartijos reformistų vadas yra Rerzso Nyers, kuris yra autorius "Naujo ekonominio būdo" pradėto įgyvendinti 1968 m. Jis buvo praradęs valdžios malonę, bet 1979 m. vėl pasirodė viešam gyvenime.

Taigi Vengrija jau turi demokratinės santvarkos skeletą. Prie pirmos progos jis taptų demokratinės santvarkos pamatu.

Lenkija kol kas neturi opozicijos partijų branduolių. Bet opozicija veikia per darbininkų nekomunistines profsąjungas. Geriausių krašto ekonomistų valdžios ekonominės politikos kritika yra žinoma gerai ne tik Lenkijoje, bet ji pasiekia visą pasaulį per anoniminiai išleistą knygą anglų kalba "Poland stagnation, collapse or growth". Tame dokumente sakoma, kad Lenkijos produkcija per 1984-85 metus buvo 20% mažesnė negu prieš keturiolika metų. Taip pat tvirtinama, kad Lenkijos valdžios ekonominė politika negalės triumfuoti nei padvigubinus produktų kainas, kaip val-

džios buvo norėta.

Korupcija yra lenkų komunistinės santvarkos pavojingiausias priešas. O ji yra pačios sistemos vaikas. Dirbtinai produktų kainos yra taip žemos, kad jos nepadengia gamybos išlaidų. To išdava - didžiausias prekių trūkumas ir juodoji rinka. Kas turi gerus ryšius su partijos aukštesniaisiais, gauna vietas su alga 50 kartų didesne už normalų darbininkų uždarbį. Pati "Solidarity" siekia 5-50 kartų atlyginimo padidinimo. O tai yra ekonominė nesąmonė.

Lenkų ekonomistai viešai rekomenduoja, kad valdžia panaikintų dirbtiną kainų kontrolę, sugriežtintų monetarinę politiką ir atiduotų įmones tvarkyt darbininkų grupėm ir privatiem asmenim.

Gorbachevo paskelbimas naujų reformų Sovietų Sąjungoje padrąsina vengrus, lenkus ir kitų satelitų gyventojus keisti netikusią ekonominę ir kartų politinę sistemą. O tai pastato į pavojų Maskvos išplėstą imperiją, į nerusiškas žemes.

Kad nepasitenkinimas sovietų dominacija veda prie ekonominės ir politinės laisvės viešų reikalavimų ir nepaklusnumo Maskvai, nėra abejonės. Klausimas yra tik kada, bet ne ar, rusų kolonijos išslysi iš Kremliaus rankų.

Čiai tiek terūpi kiek ir Pietų Afrikos, Angolos ar Etiopijos juodieji: tik tiek kiek tai naudinga revoliucijai. Kai šis tariamas "žmogaus teisių gynėjas" 1984 metais buvo užklaustas apie komunistų genocidą Vietname ir Kambodijoje, pasakė: "Deja. Deja. Kartais žmonės, besigrumdami už laisvę, pameta kelią..." Tai ir viskas. Jam atrodo nesvarbu Etiopijos, Mozambique, Ugandos, Nicaraguos, Kubos diktatorių pavergti negrai. Atrodo diktatoriui svarbu tik antiamerikinė politika, ką jis įrodo susidėjęs su radikaliu kairiųjų Institute for Policy Studies (IPS) tipais, kaip jo dabartinis patarėjas Robert Borsage. Anot kolumnisto Richard Granier šis ko gero būtų JAV sekretorium, Dukakis-Jacksono administracijoje. Borsage organizacija IPS siekia per pus sumažinti JAV gynybos biudžetą. Ji yra garbinusi kiekvieną komunistinį režimą "nuo Kubos iki Pol Pot Kambodijos" džiaugusis Somalijos marksistų pažangumu, kol jos kaimynistėje Etiopijoje neatsirado dar raudonesnis diktatorius Mengistu. Apie Jacksono politinės išminties šaltinį daugiau galima patirti pasiskaičius neseniai išėjusią S. Steven Powell knygą "Covert Cadre". Kitas Jacksono jau senas patarėjas yra tūlas Jack O'Dell, ar "Pitt" O'Dell. Savo metu Martin Luther King turėjo jį atleisti iš savo patarėjų štabo, kadangi Prezidentas Jack Kennedy ir Prokuroras Bob Kennedy įspėjo Kingą atsiriboti nuo komunistų įtakos savo štabe.

Massachusetts gubernatorius Michael Dukakis yra rimtai atrodantis graikas, kurs giriąsi savo administraciniais gabumais ir ekonominiu "stebuklu" jo valstijoje. Negalima pasakyti, kad jo žmona žydė nebūtų gražiai atrodanti moteris, tačiau ar tai padėtų pažaboti OSI - KGB siautėjimą bei sustabdyti mūsų mokesčių pinigų pylimą į kiaurą Izraelio maišą, lieka dideliu klausimu. Dukakis graikas primena istorinį Trojėnų posakį: "Bijausi graikų net dovanas nešančių..." Atrodytų, jog Sovietai iš Dukakio be didelių sunkumų gautų dovanų laivyno bei aviacijos bazes Nicaraguoje. Michailas Gorbachiovas iš Michaelio Dukakio, dar prieš sėsdamas prie derybų stalo, atrastų ant stalo pusę JAV raketų, gražiai supakuotą SDI ir kitą pažangiausią gynybos technologiją. Jeigu priedu JAV

LIETUVĖ IŠEIVIJOJE, MOTINOS DIENOS PROGA
Dail. Jurgis Juodis Aliejus

Lietuvei Motinai

Jaunosios kartos lietuvei moteriai reikia dažniau ir drąsiau pasisakyti spąsdoje, ne moterų sąjūdžio temomis, bet kaip ji pajėgė, pajėgia ir pajėgs išlikti Tėvynėje ir tremtyje lietuve - krikščione - pilna meilės ir pasiaukojimo savo šeimai, savo tėvynei. Šeima yra griauinama, žudomi negimę kūdikiai, naikinama.

Lietuve moterie, tau yra paliktas testamentas - tautos tęstinumas, nežiūrint apystovų, tikėjimas į Dievą, Kristaus kryžiaus nešimas, kalbos, papročių išlaikymas, dorovės ir šeimos išlaikymas vienybėje.

Vien tik meile apsišarvojusi tu stovi prieš bedievybę, narkotikus. Tu turi išauginti dukteris ir sūnus chaosin game pasaulyje tvirtais lietuviais tikinčiais Dievybę ir pildančiais įstatymus. Tu turi būti vieninga su savo tautos vyrais. Tavo kelias yra pilnas skriaudų, nedateklių ir vargo. Tu nie-

kada negalėjai miegoti savo budėjime dėl šeimos gerovės. Nenusimink! Tu esi teisingame kelyje: Tau parašė testamentą Lietuvos lietuvė Motina atsiuntusi savo sūnų, kurio lūpomis Atlanto vandenyną nuskambėjo "Dieve gelbėk mane!" Testamentą tau parašė Sibiro Motina aukštai iškilusi aru ir kritusi nuo šūvio, bet tave pasiekė Maldaknygė tavo apledėjusių seserų kertančių mišką ir tavo brolio, mirusio badu, Kankinių Madona.

Tu niekada nenustok tikėjusi į Dievą. Tu žeme žengi skausmuose ir liūdesyje, pasiaukojime virš žmogiškųjų galių, bet dėlto tu gimdai laisvę iš kartos į kartą.

Tavo misija nebaigta: tu tik grandinė amžių eigoje. Išlik kukli ir ori savo pareigose. Išauklėk ateinančias kartas patikintįs Dievu, tautos tradicijoj.

A. R.

KEBLI DEMOKRATŲ DILEMA

JURGIS SUGINČIUS

Prieš New Yorko Demokratų Partijos pirminius rinkimus N.Y. miesto burmistras Ed Koch pasisakė prieš vieną iš dviejų pagrindinių partijos kandidatų į prezidentus - Jesse Jacksoną ir pareiškė remias tolokai trečioje vietoje atsilikusių Sen. Al Gore. Anot Koch, Jacksono siūlomos programos subankrutuotų kraštą per tris savaites, paliktų Ameriką beginklę per šešias savaites. Anot burmistras Koch "žydai būtų bepročiai balsuoti už Jacksoną". Svarbiausias žydo Ed Koch nusistatymo pagrindas prieš Raudonąją juodį Jacksoną turbūt nėra jo raudonumas, o Jacksono pasisakymai už palestiniečių teises.

Palestiniečių teisių ir laisvės klausimas bus bene tik vienas klausimas, kuris, Izraelio išpajiniojimo OSI - KGB aferoje prieš kitas etnines JAV grupes pagrindu, gal nesukels aliarmo antikomunistinių išeivių tarpe. Ta

čiau visa kita yra grynas prokomunistinis bei antiamerikinis politinis įvabalas. Tad kyla klausimas, kaip jau - čiai lietuviai - demokratai, tie, kurie net iki šiol dar neįaučia pasibaurėjimo būti kriminalistus ginančios, komunistus remiančios, homoseksualus dangstančios Ameriką naikinančios, tautos vieną po kitos išduodančios, kadaise garbinga ir patriotine buvusios Demokratų Partijos registruotais nariais. Vargšai dar savigarbos ir politinės sąžinės likučių tebeturi mūsų šaliai demokratui ir jų ginklanešiai liberalai! Jie dasigveno iki to, kad beturi pasirinkimą tarp Jesse Jacksono ir Michael Dukakis. Vienas yra iš Massachussets, kurį daugelis jau seniai vadina Marxchussetts, kitas gi prokomunistais ir komunistiniais aktyvistais apsuptas, pastorius skraiste prisidengęs revoliucione - rius. Jacksonui Izraelio palestinie -

NEPALIAUJAMAS SOVIETŲ VERŽLUMAS

Kaip Sovietų S-gai pavyks įvykdyti Garbočiovo skelbiamą "perestroiką", siekiančią pakelti krašto gamybą ir pagerinti gyventojų aprūpinimą buities reikmenimis, tai dar sunku numatyti. Bet vieną sritį, Sovietai yra parodę ir toliau teberodo savo užmojų sėkmingumą, tai jų ginkluotės pajėgumo ugdyme.

Jau nekalbant apie branduolinius ginklus, Sovietai yra prisigaminę tiek pajėgių tankų, kad gali nusiaubti visą Vakarų Europą, kaip 1940 mt. vokiečiai "Blitzkrieg" puolimu savo tankais sukiuzino prancūzų įtvirtinimus ir karinę galįą.

Nors Sovietai savo tankų skaičiumi 2 prieš 1 persveria Vakarų Europos

bei ten esančios JAV kariuomenės pajėgumą, bet jie jau yra pasigaminę naujos rūšies tanką, kurio šarvų net pajėgiausi vakariečių prieštankiniai pabūklai beveik negalės peršauti.

Vakariečių žvalgybos žiniomis, toks revoliucinio pobūdžio, naujos formos ir nepaprasto atsparumo tankas jau esąs Sovietų bandomas. Ginkluotės specialistai teigia, jei žvalgybos patiekti duomenys per vykdomus bandymus pasitvirtins, tai Sovietai, per kelerius metus prisigaminę tokių tankų, kaip Hitlerio plieninės voros, galės nusiaubti visą Vakarų Europą.

J. V.

Kongrese tebevyrautų dabartiniškai rieji demokratų, Gorbachiovui derybos būtų tik "juokų darbas".

Be komunistų, Dukakio laimėjimu turėtų apsidžiaugti kriminalistai. Pagal jo "pažangią" teisinę programą, kaip rašo Massachusetts laikraštis "Lawrence Eagle-Tribune", vienuolika nužudytų žmogžudžių ir žagintojų pabėgo ir dalis jų vėl papildė neapsakomai žiaurios nusikaltimus, kai jie buvo išleisti iš kalėjimo "savaitgalio atostogoms". Tegaliame tik įsivaizduoti, kaip atrodytų panaši nusikaltėlių lepinimo programa viso krašto mastu.

Žymus žurnalistas - ekonomistas Warren Brookes spaudoje patiekia duomenis, kurie praduria gubernatoriaus Dukakio ekonominio "stebuklo" balioną. Pagal Brookes, Bureau of Labor statistika įrodo, jog, tarp vienuolikos didžiausių JAV valstijų, Massachussets buvo vienuolikoje vietoje dar-

bų išugdyme per paskutinius keturis metus. Esą visais atvejais "darbų sukurime" Dukakis buvęs atsilikęs nuo viso krašto.

Sakytumėi - vargšai JAV demokratų, ypač mūsų broliai ir sesės demokratai. Jie turi didžiulę dilemą - ką pasirinkti pirminiuose rinkimuose Partijos kandidatų į JAV prezidentus 1988 metų rinkimuose. Beliko tik Jacksonas ir Dukakis, nes kitus bent jau pado - riau kalbančius ir šį - tą apie pasaulio realybę žinančius kandidatus, jau seniai atmetė Partijos veikloje aktyvūs komunistai, prokomunistai, radikalės feministės, homoseksualai ir "taika bet kuria kaina" vaikiškos galvosenos politikieriai bei universitetų studentai. Ši gauja, jeigu galėtų, ko gero pasirinktų savo kandidatą net patį Gorbachiovą. Tuo tarpu, gi, matomai jie daro visa, kad kada nors prie to priėjus.

BŪTINAS POLITINIS BLAIVUMAS

VILIUS BRAŽĖNAS

Esamoje tarptautinėje ir JAV vidaus politinėje situacijoje, JAV anti-komunistams būtina turėti sveiką dozę blaivumo. Šiuo metu jiems tenka gerokai balansuoti ir manevruoti tarp Reagano gynimo nuo puolimų iš niekad nepasotinanamos kairės ir tarp rėmimo ar nerėmimo kai kurių jo politiniųėjimų. Perdažnai šie būna jam primesti JAV valdančios klijos, nors dažnai jis griebiasi neprotingų bandymų nutildyti ar patenkinti savo persekiotojus kairiojoje žinyboje ir Kongrese.

Susitikdamas su lietuviais ir kitų tautų ateiviais Amerikoje, pastaraisiais metais dažnai išgirsti skaudų klausimą: "Kas pasidarė su Reaganu?!" Panašius nusivylimu ir nuostaba paspalvintus klausimus jau kurį laiką stato ypač Ronald Reaganą daugelį metų rėmę, su viltimi už jį balsavę, pirmaisiais jo prezidentavimo metais jo kalbomis ir neretai veiksmais džiaugęsi amerikiečiai.

Asmeniškai Reaganu, ypač jo kalbomis, žavėtis pradėjau jau prieš gerą 25 metų, kai jis išėjo kalbėti už Sen. Barry Goldwaterio kandidatūrą į JAV prezidentus. Tad gerai suprantu nusivylimą juomi ypač tų, kurie ilgiausiai jį rėmė ir pagaliau įkėlė į Baltuosius Rūmus. Tačiau gerai politiniuose užkulisiuose informuoti konservatoriai reikšėsi susirūpinimo jau tuoj po jo nominavimo 1980 m., kai jis lengvai nusileido klijos spaudimui ir prisidėmė partneriu klijos žmogų George Bush. To pasėkoje daugelis tikrų konservatorių, atsakingų už Reagano išrinkimą, buvo apėiti parenkant asmenis į atsakingus B. Rūmų ir Kabineto postus. Dėl to ten atsidarė eilė paprastų karjeristų ir net Reagano politinės filosofijos priešių. Eilę metų jie knisosi po vyriausybės pamatais, išdavinėjo būtas ir nebūtas vidaus paslaptis kairiesiems Kongrese ir žinyboje, bei kitais būdais sabotavo Administracijos programą.

The Birch Log

DUKAKIS YRA PAVOJINGAS

John F. McManus

Belmont, Mass. - Michael Dukakis nori būti Jungtinių Valstybių prezidentu. Kuomet jo kandidatūra buvo pranešta antplūdis buferio lipnikų buvo matomi ant Massachusetts automobilių kdausiančių. "Dukakis, KENO Prezidentas??" Niekas daugiau šitų lipnikų nemato kai atrodo nuostaliai esantis šiaurės rytų liberalas gavo vidinį pritarimą Demokratų nominacijai net į Baltuosius Rūmus. Vadas Ne Sekėjas

Kiekvienas kas studijavo Dukak'io rekordą niekuomet nebūtų prisijungęs pašiepti šio graiko imigrantų sūnaus pastangas. Jis yra pajėgus, apsuksrus ir apskaičiuojantis politikas, kuris per rinkimus pasiekė aukštą padėtį. Jo, iki dabar beatodairinės pas-tangos (apie tai klausk Joe Biden), jo sugebėjimas gauti milžiniškas sumas rinkiminei veiklai iš kitų valstijų, sugebėjimas prisistatyti save draugu vidurinio kelio (middle-of-the-road) biznierių, žymi jį kaip asmenį ver-tą stebėti.

Dar kitką reikia žinoti apie Massachusetts trijų terminų gubernatorių, jis nėra tipiškas liberalas siekiantis gerovės prisijungęs prie kairinės krypties kitų sukurtos. Jis yra ener-giškas tos krypties kūrėjas.

Pavyzdžiui, Michael Dukakis buvo už teises homoseksualistams (gay rights) dar prieš jų revoliuciją. Jis buvo už plačią abortų laisvę dar prieš 1973 metų Roe v. Wade sprendimą. Dar prieš seksualinę revoliuciją jis inėšė pasiūlymą panaikinti įstatymus varžančius lytinius santykius. Jis net tikėjosi, kad komunistai užims Kiniją anksčiau dar prieš Mao Tse-Tung's triumfą 1949 m.

Daugiau apie tikrąjį Michael Dukak'į galima išvelti jo kairėn pakryp-sioje veikloje leidžiant įstatymus Mas-sachusetts valstijoje (1963-1971). Pas-kai, 1985 m. kovo mėnesį atsakyda-mas į linkėjimus jo kiniečių komunis-to šeimininko, laike vizito Canton'e, jis pareiškė sekantį komunistams pa-lankumą (he let the following pro-Communist cat out of his political bag):

"Aš buvau 13 metų vaikas Baker mo-

Deja, pats Reaganas pasirodė esan-čiu arba perdaug "mielu" ("nice"), arba paprastu minkštanugariu, nesuge-bėjusiu atsispirti karjeristų, "libera-lų" ir net žmonos intrigoms. To pasė-koje stiprios JAV politikos šalininkai buvo vienas po kito išstumti. Pirmąja auka buvo gal pats tinkamiausias li-gi šiol matytų NSC (Tautinės Saugu-mo Tarybos) viršininkų ("dešinysis Kissingeris") Dr. Richard Allen. Įsi-dėmėtina, jog vos tik jam išėjus iš pareigų, Baltųjų Rūmų durys plačiai atsidarė Lenino ir visų jį sekusių SSSR tironų draugui bei globėjui Ar-mand Hammer.

Štai gal vienas ryškiausių R. Reaga-no apsivertimo pavyzdžių. 1980 me-tais New Hampshire pirminiuose rin-kimuose Reaganas kritikavo savo kon-kurentą kandidatą George Bush dėl jo narystės internacionalistinėje Tri-lateral Komisijoje. Tačiau, tapęs pre-zidentu, jis pasikvietė šią "Vieno Pa-saulio" valdžios siekiančią grupę po-sėdžiauti... Baltuosiuose Rūmuose. Pamažu susilpnėjo jo priešinimasis deficitui, buvo pamiršti pažadai pa-naikinti nereikalingą Energijos Depar-tmentą ir brangiai kainuojantį, 29 mi-lijonus berasių išperėjusį, Švietimo ("Education") Dept-tą, praskydo pa-stangos kovoti prieš nusikaltimus, už-maldą mokyklose ir už moralės at-statymą. Išgaravo ir stiprus nusista-tymas prieš komunizmą. Net nerasta reikalo sustabdyti Linno išdavimą?... Pagaliau, po "draugiško" susitikimo su Gorbačiovu Washington, priėjo prie to, jog vienas iš stipriausių bu-vusių Reagano rėmėjų, Conservative Union pirmininkas Howard Phillips, dėl prezidento gimnazistiško Sovietų diktatoriaus teigiamo įvertinimo, vie-šai pavadino R. Reaganą (pagal Leni-no posakį) "naudingą idiotu" Sovietų propagandai.

Visai tai atmintin atšaukė balan-džio mėn. vidury spaudoje pasirodęs juodo konservatyvaus kolumnisto, eko-

kykloje Brookline (Massachusetts) ir aš pareikalavau debatų dėl pasikeiti-mų Kinijoje. Aš pareiškiau skambų pasmerkimą Kuomintang'o ir stip-riai pasisakiau už revoliuciją Kinijoje. Taigi jūs matote, kad manyje jūs turite draugą. Faktinai kai kurie pre-zidento Reagan'o draugai kartais Massachusetts valstiją vadina Peo-ple's Republic of Massachusetts.

"Skambus pasmerkimas" Laisvo-sios Kinijos, kuriuo prezidentinis kandidatas Dukakis ir dabar didžiuo-jasi, buvo pareikštas 1947 metais kuomet Chiang Kai-Shek'o Kuomin-tang'as dar nežinojo, kad Jungtinių Valstybių valdžia juos išduos. "Revo-lucija" kuriai jis tuomet pritarė iš-žudė dešimtis milijonų ir lieka labiau siai brutalus - despotizmas kokį pa-saulis yra matęs. Bet apie šį despo-tizmą ir dabar šiltai atsiliepia, be kritikos, šis pirmąjantis kandidatas, Massachusetts Stebuklas

Dukakis norėtų, kad visi krašto bal-suotojai tikėtų, kad jis yra atsakin-gas už bujojančią ekonomiką ir mažą nedarbingumą Massachusetts valstijoje. Tiesa yra, kad "Massachusetts stebuklas", jau rodantis nykimo žen-kulų, yra rezultatas atgyjančios tauti-nės ekonomijos sužadintos ankstyves-ne Reagano administracijos veikla, t.y. didelis sumažinimas valstybės nuosavybės ir sumažinimas mokesčių už kapitalo pelną ir didelis antplūdis išlaidų tautiniam gynimui. Duka-kis visam tam griežtai prie-šinasi ir dabar priešinasi! Boston'o Globe kolumnistas Da-vid Wilson neseniai pastebėjo, "tikra-sis Massachusetts stebuklas yra tai, kad šitas veiklus mokesčių didintojas negalėjo sutrukdyti gerbūvio atsiradi-mui".

Jeigu Dukakio programa būtų įvyk-dyta, Massachusetts valstija taptų tiek socialinė, kiek tikrai yra gali-ma liekant visos tautos dalimi. Kaip gubernatorių, šis kairysis revoliu-cionierius, yra apribotas. Jeigu jis taptų prezidentu, tai Jungtinės Valsty-bės tikriausiai netrukus įgytų teisę būti Trečiojo Pasaulio valstybių nare.

© 1988 The John Birch Society Features

VIII Tautinių šokių šventės rengėjai Hamiltone, Ont. Iš kairės sėdi: Rita Karasiejienė, Genovaitė Breichmanienė, k-to pirm. dr. Valdotas Kvedaras, Vida Verbickienė ir Juozas Karasiejus; stovi: Ber-nardas Mačys, Česlovas Senkevičius, Kazys Mileris, Juozas Krištolaitis, Elyvra Bajoraitienė, Jeronimas Pleinys, Juozas Bajoraitis ir Kazys Deksnys. (Nuotraukoje nėra Liudo Sagio ir Lelės Kontenienės).

Vyt. Beniušio nuotrauka

Ieškojimas Blogio Ir Noras Dominuoti

Kažin kodėl žmonėse yra no-ras ieškoti blogo pas kitus, o nematyti ar nenorėti matyti sa-vęs ir savo darbų. Visokios ap-kalbos, didelės ar mažos, asme-ninės, organizacinės ar net po-litinės visada vyksta tik apie kitus. Gana dažnai net ir savo blogus norus ar ir darbus nori-ma ir bandoma suversti ant kitų. Bet kodėl taip daroma? O todėl, kad yra noras dominuoti, kas ir veda prie to.

Draugų ar net pažįstamų tar-pe veik visur matome, kad iš to noro būti pirmuoju, dominuoti, iš to ir išplaukia to blogo pas kitus ieškojimas. Jeigu apie sa-ve ir nekalbama ir nesigiriama, kad aš ar mano grupė esame la-bai geri, toli numatanti ir tik gerą dirbanti, apie tai nere-ičia ir kalbėti. Reikia tik apie kitus kalbėti, juos niekinti ir net šmeižti, tada apie save ar savo organizaciją, nepaliesda-mas jos iš blogos pusės, o tik parodydamas kitus blogais, save kelsi?

Gyvenime taip neturėtų būti. Norint, kad visi žmonės būtų draugiški, geri ir sugyvenami, visur ir visada reikia ieškoti tik gero, o ne blogo. Ir tas y-ra galima, tik tam reikia gerų norų ir krikščioniškos artimo meilės.

Ir išeivijoje, kada tėvynė y-ra okupuota, dar labiau reika-lingas tas gėrio, o ne blogio ieškojimas. Ir ne tik asmeni-niam, bet ypatingai visuomeni-nėj veikloj ir organizaciniame gyvenime. Buvo senas posakis:

na Dr. Sowell.

Tai galioja ir šiandien. Todėl rem-kime JAV prezidentus, kai mūsų as-menine ir Lietuvos patirtimi remda-miesi randame jį kalbant ir veikiant JAV saugumui ir pasaulio laisvei, kas yra vienintelė garantija taikai. Vienok būkime politiniai blaivūs ma-tyti skirtumą, ir turėkime pilietinės drąsos netylėti, kai manome prezi-dentą klystant.

Amerikiečiams ypač lengva stskir-ti gerą nuo blogos politikos vien jau stebint kuriuos prezidento ėjimus re-mia ir neremia aršiausieji konserva-tizmo, antikomunizmo ir paties Reaga-no priešai spaudoje bei Kongrese. Jei-gu, pavyzdžiui, Senatorius Cranston, Metzenbaum, Dodd ar Kennedy, jeigu N.Y. TIMES, WASHINGTON POST ir panašūs pritaria bei džiugauja dėl JA V prezidento kurio susitarimo su So-vietais, turi būti aišku, jog tai yra pa-vojingas ir tikriausiai net laisvajam pasauliui žalingas politinis žingsnis. Dar geriau, žinoma, būtų sekti, skaity-ti, ar klausytis politinių mąstytojų - autoritetų iš dešinės, kaip Dr. Sowell, paminint bent vieną. Jie dažnai yra iš kalno išpėję apie galimus bei tikrus nukrypimus į politinius klystkelius bei šunkelius. Tai gal išgelbėtų ne vie-ną ir mūsų pačių autoritetų nuo išsi-šokimų politiniu kvaišumu, bei tuomi mūsų pačių visuomenės klaidinimo.

Nepamirština, jog JAV Respublikos politinėje santvarkoje net mažiausias balsas, prisidėjęs prie kitų panašių balsų, gali turėti lemiamos įtakos. Tač-neatsakinga būti neinformuotais, ar turint informacijos, tylėti?

"Skaldyk ir valdyk". Tas posa-kis galioja visais laikais. Pav., okupantui labai svarbu, kad mes tarpusavy, o ypač orga-nizaciniame gyvenime ir veikloje rietumės, nesutartume ir ska-ldytume. O tada ir visi mūsų darbai silpnėtų, o ypač kovoje už Lietuvos laisvę. Ieškant blo-go pas kitus, mes matome, kad jis išplaukia tik iš noro domi-nuoti, ir tą gerai matome santy-kiuose tarp mūsų kai kurių cen-trinių organizacijų.

Vyriausiąją Lietuvos Išlais-vinimo Komitetą labai sunkiomis sąlygomis sukūrėme vokiečių oku-pacijos laike tėvynėje. O tas sunkumas buvo irgi tik dėl kai kieno noro dominuoti. Kai vieni norėjo be jokių išskaičiavimų sujungti visas lietuviškas jė-gas kovai už Lietuvos laisvę, tai buvo ir tokių, kurie dėl sa-vo noro dominuoti, matydami, kad visiems susijungus tas jų domi-navimas neįmanomas, trukdė ir vilkino to komiteto vieningą su-darymą. Gi ir vėliau jau išeivi-joj buvo vėl visokių bandymų tą komitetą suniekinti arba net su-naikinti, kad patieks išplaukus į paviršius ir uždėjęs tą domina-vimo leteną ant visų. Atrodo, kad kai kas nuo tų bandymų ir noro dominuoti visai išeivijai ir šiandien nenori atsisakyti.

Tad ir vėl grįžtant prie posa-kio: "Skaldyk ir valdyk" tas mūsų tėvynės okupantui tikrai patinka, nes tuo blogo ieškojimu silpninamas visų lietuvių nuodėris ir bendras darbas Lie-tuvos laisvei. O juk visų lietu-vių didysis noras yra - laisva Lietuva. Tad tas noras reikalauja iš visų mūsų atsisakyti ieš-kojimo blogo pas kitus ir noro dominuoti. To atsisakius, visas išeivių lietuvių veikimas viso-se srityse labai pagyvėtų ir sustiprėtų. Tad kiekvienas pra-dėkime ieškoti nuo savęs, kas mus jungia, o ne kas skiria. O mus jungia tėvynė Lietuva ir lietuviybė. Bet yra ir kitas se-nas posakis, kad aklam spalvų grožio negalima įrodyti. Tačiau pasistačius prieš akis didįjį tikslą - Lietuvos laisvę, gali įvykti praregėjimas, o tada ir tas noras dominuoti gali išnyk-ti. O ateitis parodys, kas nori bendro darbo ir gražaus visų su-gyvenimo, o kas negali atsisaky-ti to ieškojimo pikto pas kitus ir noro dominuoti. O taip labai norėtusi, kad didysis mūsų tiks-las Lietuva mus sujungtų, atsi-eakant savo dominavimo užmačių.

P. Ž I Č K U S

JT SEKRETORIATAS PILNAS SOVIETŲ ŠNIPU

Pagal JT santvarką visi tarnauto-jai turi būti neutralūs tarptautiniai valdininkai, bet Sovietų Sąjunga pa-vertė visą JT sekretoriatą į šnipų lizdą, taip teigia Europos saugumo ir strateginių studijų instituto raportas. Trečdalis sovietų bloko tarnautojų dirba kaip šnipai savo vyriausybės, renkant informacijas, pavogiant doku-mentus, kliudant diplomatinę veiklą ir pan. Prie to pragaištingo darbo pri-sideda ir kai kurių "trečio pasaulio" valstybių tarnautojai. Institutas ragi-na JT sekretorių imtis žygių tokiai veiklai sustabdyti.

USPS 301580

LAISVOJI LIETUVA

2618 West 71-st Street

Chicago, Illinois 60629

Telef.: 476-3371 or 839-5531

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO

ILLINOIS

Published bi-weekly on Thursdays (Except July) by

LITHUANIAN REGENERATION

LITHUANIAN REGENERATION ASSOCIATION

Subscription Rates: \$ 15, annually in Canada US \$ 15

Single copy 50 c.

Postmaster: Send address changes to the Laisvoji Lietuva

Leidžia LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDIS. Įgaliota leidėja ir administratorė Ona Šimkuvienė. Redaktorius Morkus Šimkus. Redaktoriaus pavaduotojas Juozas Žemaitis.

Redakcinė Kolegija: Marijus Blynas, Vilius Bražėnas, Algirdas Budreckis, Vytautas Jokubaitis, dr. Jonas Kunca, Stepas Varanka, Juozas Vilutis, Jonas Virbalis, Povilas Žičkus

Įvairių autorių straipsniai skelbiami LAISVOJOJE LIETUVOJE nevisada reiškia redakcijos ar leidėjo nuomonę. Rankraščiai redakcijoje nesaugomi, gražinami iš anksto susitarus. Prireikus, rankraščius redakcija trumpina ir juos taiso savo nuožiūra.

Pasiruošimas Vasarai

P. ŽIČKUS

Vasara jau matosi čia pat. Dauguma žmonių ir gyvendami savuose kraštuose planuoja vasaros atostogas iš anksto, kur, kada ir kaip jas praleis. O šeimos, kurios turi vaikų, dar daugiau kreipia dėmesį į vasarą ir ką joje darys jų vaikai. Žinoma, vyresni, kada baigiasi mokslo metai, ieško darbo, o kiek jaunesniems, kurie dar bui dar netinka, patys tėvai pasistengia jų vasaros laiko atostogų praleidimu. Bet kaip matome kas vyksta mūsų gyvenamojoje aplinkoje, žinome, kad daug šeimų nesirūpina gražių vaikų auklėjimu, kad jie neišdykauktų gatvėse ar gatvių užkampiuose. Tokių šeimų vaikai po vasaros atostogų, kada nėra mokyklų, o laiko atsiranda per daug, blogesnių draugų veikiami, nueina ir blogais keliais. Gi dabartinių laikų, kada narkotikai taip plačiai platinami ir net brukami vaikams, vaikai iš neturėjimo ką veikti ir nesant priežiūros, nemažas jų paanglių skaičius kiekvienais metais didina narkotikų eiles. Tad nuo čia prasideda ir kitos bėdos: vagystės, plėšimai ir kitokios blogybės, kurioms reikia pinigų.

Ir mes išieiviai lietuvių gyvenamose aplinkose. Nors dar labai retai gal pasigirsta, kad tas ar ta jau paslydo į blogąją pusę. Gi to paslydimui visai neturėtų būti. O kad taip neatstiktų, čia ir yra tėvų pati didžioji pareiga rūpintis ir apsaugoti savo jaunimą nuo tų visokių klystelių. Šalia to apsaugojimo, mums dar rūpi lietuvių išlaikymas, išmokymas vaikų tėvų gimtosios kalbos ir kiti panašūs lietuviški auklėjimo reikalai. Juk žinome, kad žiemos metu, kada vaikai eina į vietos mokyklas, jie gimtosios tėvų kalbos veik negirdi. Šalia mokslo mokykloje vietinė kalba, bendravimas su kitais klasės draugais irgi yra svetima kalba. O juk ir namuose, kada daug kur abu tėvai dirba, jie neturi ir laiko užsiimti su vaikais. Tad vaikai labai mažai girdi lietuvių kalbą ir tuo pačiu tolsta nuo jos. O jau turime nemažai tokių tėvų, kurių lietuvių kalba irgi šlubuoja arba kur jau ir visai nekalbama lietuviškai.

Tad artėjant vasarai, vaikų geriamam auklėjimui ir jų lietuvių kalbos gilinimui, reikia rengti vaikams vasaros stovyklas su geromis programomis, parenkant gerus stovyklos vadovus, kurie kartu būtų geri vaikų auklėtojai ir lietuvių kalbos mokytojai. Turime mintyje stovyklas visoko amžiaus vaikams. Tose stovyklose visur turėtų būti vartojama tik lietuvių kalba. Šalia tėvų, šiam reikalui yra ir lietuvių Bendruomenės vadovų pagrindinė pareiga. Juk lietuvių Bendruomenė ir buvo įkurta lietuvių išlaikymui.

Tose stovyklose atsirastų ir naujos pažintys jaunimui ir nauji draugai, o iš tų pažinčių gal išaugtų ir naujos lietuviškos šeimos, o kartu ir organizacijų veikėjai ir vadovai.

Šalia jaunimo stovyklų, gal būtų gerai paplanuoti ir suaugusiems, kaip jaunesniajai ir net viduriniajai kartai vasaros atostogų stovyklas, irgi su geromis programomis, kur ir jie daugiau pasijustų lietuviškoje aplinkoje ir esą lietuviams. Gal tas paskatintų ir daugiau jungtis į lietuviškas organizacijas bei lietuvišką veiklą.

Žinoma, šioms gražioms mūsų svajonėms rūpintis lietuvių bei geru bei gražių jaunimo auklėjimu, gal didžioji kliūtis yra geras Amerikos gyvenimas su visokiomis geromis ir blogomis pasiūlomomis, kas ir atitraukia nuo tų didžiųjų lietuviškų tikslų ir darbų. Bet mes dar vis tikime savo lietuviams broliams ir sesėms, kad yra dar daug panašiai galvojančių ir besisielojančių lietuviškais reikalais, kaip mes galvojame.

Tad artėjant vasarai, reikia pradėti netik galvoti, bet ir rūpintis ne vien tik savimi, šia diena, bet priaugančiai karta ir jos ateitimi, kad kaip galima ilgiau būtų išlaikyta lietuviška dvasia ir lietuvių kalba. Ir niekas kitas už mus tų darbų neatliks, tik mes patys. Tad reikia pradėti jau nuo dabar, kad vėliau nereikėtų gailėtis savo apsilėidimu. Jau yra daug kas pavėluota, bet dar daug galima ir padaryti.

išgyvenimus. Po su dideliu dėmesiu išklauso pranešimo sekė daug klausimų.

Balandžio 11 d. ryte su V. Skuodžio kalbėjosi Notre Dame radijas. Buvo paliesti religiniai klausimai okupuotoje Lietuvoje ir sovietiniuose lageriuose.

Po to, 11 val. Vyskupijos Namuose Paryžiuje įvyko spaudos konferencija, kurioje V. Skuodis kalbėjo tema: "Realitinių ir religinių teisių padėtis okup. Lietuvoje 'perestroikos' laikais." Į prancūzų kalbą vertė Prancūzijos L. B-nės Krašto Valdybos pirmininkas R. Bačkis. Į konferenciją gausiai atsilankė prancūzų ir kitų tautų spaudos atstovai iš La Croix, Le Pelerin, AED Presse Information, Associated Press, La Parole Ukrainienne, ELTOS prancūzų k. ir kt. Vytauto Skuodžio pranešimas sukėlė ir gausius žurnalistų klausimus.

Tą pačią dieną su Skuodžiu atskirai kalbėjosi didžiausia Prancūzijos

spaudos agentūra "Agence France Presse" ir Radijas Solidarnošč. Vertimus išsamiauose radijo pokalbiuose atliko R. Bačkis.

Lydimas Klimaičio, balandžio 11 d. vakare Vytautas Skuodis iš Paryžiaus išvyko į Strasbūrą, Pasaulio Pabaltiečių Tarybos ir VLIKO atstovybės būstinę.

Balandžio 12-14 d. d. prof. Skuodis lankėsi Europos Parlamente, kur turėjo progos susitikti su daugeliu parlamentarų iš Europos Bendruomenės kraštų. Ilgesnius informacinius pokalbius turėjo su dr. Otto von Habsburgu, kuris Skuodį pakvietė liepos 7 d. į Strasbūrą liudyti Europos Parlamento "Vidurio ir Rytų Europos tarprakinės grupės" susirinkime. V. Skuodis taip pat kalbėjosi su Krikščionių Demokratų frakcijos nare olande Elise Boot ir Liberalų frakcijos atstovu iš Danijos Jorgen Bronlund Nielsen.

Lankydamasis Europos Parlamente, dr. Vytautas Skuodis, kaip Lietuvos Helsinkio Grupės ir Lietuvos Tikinčiųjų Teisių Gynimo Komiteto narys, raštu išreiškė Europos Parlamento ir Europos Tarybos Parlamentarinės Asamblėjos nariams padėką už tai, kad abu svarbūs Europos tautautiniai politiniai centrai neužmiršta Sovietų aneksuotų Pabaltijo kraštų ir savo 1987 metais priimtomis rezoliucijomis pasmerkė vis dar tebesitęsiančią Sovietų okupaciją.

Dr. Vytautas Skuodis
Lietuvos Helsinkio Grupės ir
Lietuvos Tikinčiųjų Teisių
Gynimo Komiteto Narys

Didžiai gerbiame Europos Parlamento narius,
Didžiai gerbiame Europos Tarybos Parlamentarinės Asamblėjos narius,

Šių metų balandžio mėn. 12-14 d. d. lankiausi Europos Parlamente, susipažinau su jo darbu. Svečio teisėmis stebėjau parlamento posėdžius, asmeniškai bendravau su kai kuriais parlamento nariais.

Man buvo ypatingai malonu ir svarbu patirti, jog Sovietų pavergtų Pabaltijo kraštų - Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimai nėra pamiršti Europos Parlamento ir Europos Tarybos darbuose.

Šiuo savo laišku aš, kaip Lietuvos

Lietuvių Informacijos Centro Žinios

PENKIASDEŠIMT VIENAS KONGRESMENAS PRAŠO LAISVĖS GRAŽULIUI

(Washingtonas. LIC) Penkiasdešimt vienas kongresmenas laišku kreipėsi į TSRS karinį prokurorą su prašymu, kas peržiūrėtų Petro Gražulio bylą ir pasistengtų kiek galint greičiau išrūpinti jam laisvę.

Balandžio 13 d. laiške Boris Popovui, kongresmenai sako, kad nors oficialiai skelbiama, jog Gražulis nu-teistas dėl atsisakymo atlikti mokamuosius karinius pratimus, tačiau jų manymu jis iš tikrųjų buvo mubaustas už jo religines bei politines pažiūras.

Toliau, laiškas atpasakoja Gražulio bylą. Jam buvo įsakyta prisistatyti į Kapsuko (Marijampolės) karinį komisariatą 1987 m. lapkričio 18 d., tą pačią dieną kai latviai rinkosi Rygoje taikingai paminėti jų nepriklausomybės sukaktį. Gražuliui nusprendus vis dėl to važiuoti į Rygą, jis buvo pašauktas trims mėnesiams karinio apmokymo. Gražulis atsisakė paklusti komisariatui, pareikšdamas, kad jis negali tarnauti valdžiai kuri persekioja jo tikėjimą ir kurios kariuomenė nelegaliai okupuoja jo kraštą.

Kongresmenai taipogi paminė Gražulio primušimą teisme Kapsuke vasario 2 d., jam bandžius publikai pranešti, kad jis pradėdas bado streiką. Be to, kaip laiške pažymėta, maždaug 200 Gražulio rėmėjų stovinčių lauke prie teismo salės buvo užpulti milicijos su šunimis.

Kongresmenai Popovui sako, kad Gražulio byla juos jaudina dėl trijų priežasčių. Pirma, smurto vartojimas prieš Gražulį ir jo rėmėjus kelia susirūpinimą, kad jam gali būti grėsmė ir lageryje. Antra, jų žinios Gražulis nebuvo žmogus, kuris tik šiaip sau bandė išvengti karinės tarnybos. Jis jau buvo anksčiau tarnavęs kariuomenėje, atlikęs prievoles.

Trečia, jo padėtis apgailestina pa-naši į kitų politinių disidentų, kurie už savo veiklą baudžiami pašaukimu į karinius apmokymus arba, atsis-

Baltiečių Veteranų pirmininkas Stasys Jokubaitis.

St. Dabkaus nuotr.

Helsinkio Grupės ir Lietuvos Tikinčiųjų Teisių Gynimo Komiteto narys, savo pavergtosios lietuvių tautos vardu noriu pareikšti padėką Europos Tarybai už jos 1987 metų sausio 28 d. rezoliuciją ir Europos Parlamentui už 1987 metų spalio 12 d. rezoliuciją, kurios betarpiškai liečia iki šiol sovietų aneksuotus Pabaltijo kraštus. Vadinamieji Lietuvos, Latvijos ir Estijos disidentai, tai Sovietų pavergtų tautų parlamentariai, kurių veiklą įkvepia jų tautų idealai ir kurie ne boja sovietinių kalėjimų ir lagerių. Todėl jų balsas - pavergtų Pabaltijo kraštų balsas.

1987-1988 metų politiniai ir tautiniai įvykiai Pabaltijo kraštuose visam pasauliui rodo, jog lietuviai, latviai ir estai niekada nesutiks su tuo, kad jų pavergtieji kraštai pasilikti prijungti prie Sovietų Sąjungos.

Strasburgas, 1988 metų
balandžio 15 d.

Vytautas Skuodis.

(ELTA)

bant, jį puolė civilis asmuo ir du milicininkai, kurie 70 teis-mo stebėtojų akivaizdoje jam užgniauzė burną, jį žiauriai primušė ir iš teismo salės išvilk-o.

Vasario 8 d. įvykusiame pasimatyme su keliais šeimos nariais /Gražulio šeimoj yra 15 vaikų: du broliai yra kunigai/, Gražulis nusiskundė, kad teismo salėje jo veidą griebęs čekistas ką nors purkstelėjo jam į burną ir suparaližavo liežuvį.

Jį Lukiškėse belankantieji šeimos nariai tuoj pastebėjo, kad viena jo veido pusė ir akis buvo paraudonavus. Gražulis spėjo, kad tai buvo nuo paleistų chemikalų. Kai jie šią temą palietė, kalėjimo sargas pasimaitymą nutraukė.

Po poros dienų, Lukiškių kooperatyvinės dalies viršininkas kalėjimo papulk. Adomaitis pakvietė Gražulį pokalbiui, kurio metu pripažino, kad Gražulio pokalbis su svečiais buvo užrašytas ir teigė, kad Gražulis prasižengė kalinio taisyklėm kalbėdamas apie teismo incidentą. Gražuliui užklausus ko galima ir ko negalima per pasimatymą kalbėti, papulkininkas į klausimą neatsakė. Gražuliui buvo duota suprasti, kad jam grėsia mirtis jei jis nepasirašys po paruoštu ir jam pakistu pareiškimu. Gražulis nepasirašė.

Paskutiniomis žiniomis, Gražulis jau yra pervežtas į Pravieniškių lagerį, kur jam skirta atlikti 10 mėnesių bausmę už atsisakymą vykdyti karinius apmokymus okupacinėje sovietų kariuomenėje.

LIETUVOS VYSKUPŲ IR DVASIŠKIŲ DELEGACIJA ATVYKSTA Į ROMĄ

(Roma, balandžio 8. LIC) Lietuvos vyskupų ir dvasiškių delegacija atvyko į Romą balandžio 13 privalomam ad limina (prie slenksčio) pasimatymui su Popiežium Jonu Paulium II. Delegacijos sąstatą sudaro.

Arkivysk. Liudvikas Povilonis, Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas; vysk. Antanas Vaičius, Telšių vyskupijos apaštalinis administratorius; vysk. Juozas Preikšas, Kauno arkivyskupijos apaštalinio administratoriaus augziliaras ir generalvikaras; vysk. Vincentas Sladkevičius, Kaišiadorių apaštalinis administratorius; vysk. Vladas Michelevičius, Kauno arkivyskupijos apaštalinio administratoriaus augziliaras; Prel. Algirdas Gutauskas, Vilniaus arkivyskupijos kapitulinis vikaras; Prel. Kazimieras Dulksnys, Panevėžio vyskupijos kapitulinis vikaras; Mons. Antanas Bitvinskas, Kauno arkivyskupijos kanderis; Kun. dr. Pranciškus Vaičekonis, Kauno kunigų seminarijos dėstytojas.

Delegacija išvyksta iš Romos balandžio 27 d.

LIETUVIŲ UŽUOJAUTA LATVIAMS

(New Yorkas. LIC) Lietuvių Informacijos Centrą pasiekė lietuvių užuojauta latviams mirus jų laisvės kovotojų Gunarui Astrai, kuris iškalė 19 metų sovietų lageriuose. Gunars Astra mirė š. m. balandžio 6 d. ant operacinio stalo Leningrado ligoninėje tariamai nuo kraujo užkrėtimo. Pateikiame užuojautos pilną tekstą.

Broliai Latvijų Tautai,

Mus giliai sukrėtė žinia apie drąsaus Jūsų Tautos kovotojo už laisvę Gunaro Astros netikėtą mirtį. Dar viena auka ant Pabaltijo laisvės aukuro. Ši netektis tuo skaudesnė, kad ji įvyko tautinės laisvės priešaušryje. Reiškime gilią užuojautą velionio artimiesiems ir visai latvių Tautai.

Lietuva, 1988. 4. 07

Nijolė Sadūnaitė
Antanas Terleckas
Vytautas Bogušis
Robertas Grigas
Romas Ragaišis
Andrius Tučkus
Jonas Protusevičius
Jonas Volungevičius
Jadvyga Bieliauskienė
Kun. Jonas-Kastytis Matulionis
Kun. Rokas Puzonas
Leonas Laurinskas

GRAŽULIUI PRIMETĖ DAR VIENĄ KALTINIMĄ KALĖJIME

/New Yorkas, balandžio 6. LIC/ Lietuvių Informacijos Centro žiniomis, Petrą Gražulį apkaltino kalinio taisyklės pažeidimu. Vilniaus Lukiškių kalėjimo vyresnybė primetė, kad jis vasario 8 d. pasimatymo metu kalbėjo "ko negalima kalbėti", būtent apie jo primušimo aplinkybes teisme.

Vasario 2 d. įvykusiame Gražulio teisme, nuteistasis po teismo nuosprendžio paskelbė bado streiką už Lietuvos tautinį ir dvasinį atgimimą. Jam kal-

TRYLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

JUOZO NAUJOKAIČIO

Jau sueina trylika metų kai iš mūsų tarpo atsiskyrė ir Amžinybėn iškeliavo - mūsų mylimas ir brangus: Vyras, Tėvelis, Brolis ir Senelis, kurio netekome 1975 m. gegužės 6 dieną.

Nors laikas tęsiasi, bet mes Jo nekados negalėsime užmiršti. Tegul gailėstingas Dievas suteikia Jam Amžiną Ramybę.

Už Jo sielą tą dieną bus atnašaujamos Šv. Mišios šiose vietose:

- 1) Šv. Pauliaus bažnyčioje, New Lisbon, Wisconsin.
- 2) Tėvų Marijonų Vienuolyno koplyčioje, Chicago, IL.
- 3) Lietuvių Pranciškonų vienuolyne, Kennebunkport, Maine.

Maloniai prašome visus gimines, draugus ir pažįstamus gegužės 6 dieną, sulyg galimybę, dalyvauti pamaldose arba prisiminti vėlionį maldose.

ONA NAUJOKAITIENĖ

LIETUVIŲ KATALIKŲ LABDARIŲ SĄJUNGA

Lietuvių Katalikų Labdarių Sąjunga buvo įsteigta 1914 m., ir yra viena iš seniausių Amerikoje lietuviškų pasaulietiško organizacijų. Šios organizacijos tikslai yra globoti ir prižiūrėti senelius, ligonius ir vargšus. Ši organizacija, prasidėjus prieš 74 m., savo išde pirmais metais turėjo tik \$1,635.38. Šiandien gali pasididžiuoti, kad pastačius milijoninės vertės pastatus - Šv. Šeimos Vilą Lemonte ir Šv. Kryžiaus ligoninę Čikagoje. Lietuvių Katalikų Labdarių Sąjunga dar ir dabar tęsia savo pažadą lietuviškai visuomenei šelpti vargšus. Kiekvienais metais, tūkstančių dolerių vertės medicinos prekių ir vaikiškų rūbų yra išdalinta arba yra pasiųsta į užsienį. Lietuvių Katalikų Labdarių Sąjungai reikia lietuviškos visuomenės pagalbos, kad ji galėtų savo darbą ir toliau tęsti.

Artimoj ateityje lietuvių atstovų komitetas susitiks su Čikagos Kardinolu Bernardin su planuoti Šv. Šeimos Vilos ūkio panaudojimą priemiesčio lietuvių pastoracinei veiklai. Nupir-

kus 240 akrų ūkį ir steigiant Šv. Šeimos Vilą, senos kartos lietuviai numatė, kad ateityje ši žemė bus reikalinga lietuviškiems veiksniams. Jie atidavė šios žemės pirkimo dokumentus Čikagos Kardinolui, kad jis ją globotų lietuvių vardu. Tačiau kas dienis Vilos ir ūkio tvarkymas visuomet buvo Lietuvių Katalikų Labdarių teisinis atsakomybė. Dabar pribrendo laikas šį vargingų lietuvių emigrantų palikimą panaudoti augančiai naujai lietuvių generacijai. Su šiuo palikimu bus galima pastatyti naują parapiją, mokyklą, salę ir sporto aikštę.

Valdyba įtemptai dirba ir laukia Jūsų paramos. Valdybą sudaro: Tarybos pirmininkas Linas A. Sidrys, M.D.; Komiteto pirmininkas Algis Kazlauskas; Vice pirmininkai: Vytenis Damušis, PhD ir Vytautas Narutis, PhD; Išdininkas - Liudas Volodka; Sekretorės: Aukšė Kane ir Regina Saulis; direktoriai: Benediktas Grigaliūnas, PhD, Petras Kisielius, M.D., Sr. Genovaitė Krupas /ex officio/, Arūnas Liulevičius, PhD, Algis Mockaitis, PhD, Stanley Pieza, Anthony J.

Rudis, Jr., Mečys Šilkaitis, Leonard J. Simutis, PhD ir Vytautas Šoliūnas.

Kuo daugiau turėsime narių, tuo geriau galėsime įgyvendinti ir testuoti šiuos projektus.

Mokestis įstoti į Lietuvių Katalikų Labdarių Sąjungą metams tik \$5.00, o įsirašyti į amžinų narių sąrašą - \$100. Taip pat atskiros aukos mielai priimamos ir nurašomos nuo pajamų mokesčių. Aukos prašome siųsti šiuo adresu:

Lithuanian Roman Catholic Charities
4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

TREČIOJI FATIMOS PASLAPTIS

Kaip išėjo į viešumą Trečioji Fatimos paslaptis? Ji turėjo būti paskelbta tik po 1960 metų, bet iki šiam laikui Bažnyčios oficialiai dar nėra paskelbta. Tačiau Fatimos paslaptis jau išėjo į viešumą 1963 metais spalio 15 dieną, kai buvo atspausdinta Stuttgarto /Vokietijoje/ laikraštyje "Neues Europa" straipsnis "Žmonijos ateitis", pasirašytas Luis Enrich. Vertimas buvo galima gauti Romos knygyne ir kitur. Aišku, kad kas nors peržengė slapto diplomatinės sienos ir nukopijavo šį dokumentą, kuris buvo Vatikano Autoriteto pasiųstas Washingtonui, Londonui ir Maskvai prieš pat 1963.8.6. /"Trijų Didžiųjų" konferenciją dėl sustabdymo atominio bandymų. Vatikanas viešai paskelbtos Fatimos paslapties niekada nėra paneigęs.

1917 metais spalio 13 dieną, po įvykusio Fatimoje "Saulės Stebuklo", Dievo Motina atskleidė Liucijai specialų pranešimą, kuriame buvo sakta:

"Nebūk išsigandusi, mano mažas vaikeli. Aš esu Dievo Motina, kuri tau kalba. Prašau tave pasakyti visiems šitą pranešimą ir visam pasauliui. Tai darydamas tu sutiksi stiprius pasipriešinimus. Klausyk gerai ir būk atidi kaip aš tau sakau.

Žmonės privalo pasitaisyti. Su nuolankiais maldavimais privalo prašyti /Dievo/ atleidimo už padarytas nuodėmes ir kurias vėliau padarys. Tu praei, kad aš tau duosiu ženklą taip, kad kiekvienas priimtų mano žodžius kuriuos aš per tave sakau visai žmonijai. Tu matei saulės stebuklą ir visi kiti tikintieji, netikintieji, kaimiečiai, miestiečiai, mokslininkai, žurnalistas, pasauliečiai, kunigai - visi jie tai matė. Dabar mano var du paskelbk.

Didelė bausmė kris ant visos žmonijos ne šiandien, ne rytoj, bet antrąją 20 šimtmečio pusėje. Visa tai jau esu apreiškusi Laisalėje tave vaikuiams - Melanijai ir Maksiminui, o šiandien aš pakartojau tau dėl to, kad visi žmonija nusidėjo ir sutrypė /Dievo/ Dovaną, kurios buvo taip veiksmingos. Nei vienoje pasaulio dalyje nebėra tvarkos, nes šėtonas išviespatavo aukščiausiose vietose ir nustato kryptį dalykų eigai. Jam /šėtonui/ tikrai pasiseks prasiskverbti net iki aukščiausios Bažnyčios viršūnės; jam pasisėks suvedžioti didžiųjų mokslininkų troškimus, kurie išranda ginklus, su kuriais bus galima per kelias minutes sunaikinti didelę žmonijos dalį. Savo žinioje juos turės galingieji, kurie valdo žmones, ir jie dar skatins gaminti didžiulius tų ginklų kiekius. Jeigu žmonija neįsipareigos savęs tam pasipriešinti, aš būsiu priversta paleisti mano Sūnaus ranką. Tada pamatys, kaip Dievas nubaus žmones su didesniu griežtumu, kokio nebuvo pavartojęs net Tvano metu.

Ateis Laikų Laikai ir visų Laikų Pabaiga, jeigu žmonija neatsivers ir jeigu viskas pasiliktų kaip dabar ir net dar blogiau, tai tuomet žymiai daugiau gali pasunkinti bausmę. Tada žus didieji ir galingieji kartu su mažais ir silpnais. Be to, ateis Bažnyčiai labai didelis bandymo laikas: kardinolai prieštarau kardinolams, vyskupai prieštarau vyskupams. Šėtonas įeis į jų eiles, ir Ro-

Iškilmingos įvedimo pamaldos kunigo Hanso Jurgio Dumpio klebono pareigoms, įvyko balandžio 10 d., Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tėviškės Bažnyčioje.

Iš kairės: Kun. Algimantas Žilinskas iš Etobicoke, Ontario, Canada; Kun. Kenneth Stenman, klebonas Faith Lutheran Church, Glen Ellyn, IL; Kun. Hansas Dumpys; Kun. Jonas Juozupaitis, prezidentas Lietuvių Evangelikų Liuteronų Sinodo Išeivijoje; Kun. Stasys Neimanas, Kun. Kostas Burbulyš.

M. Nagio nuotr.

moje jiems bus didelių pakeitimų. Tai kas yra supuvers, atkris, ir tai kas atkris, daugiau nebeatsikels. Bažnyčia bus nustumta, o pasaulis bus panikos sumaišytas. Ateis laikas, kada niekas, nei Karalius, nei Imperatorius, nei Kardinolas ar Vyskupas nelauks to, kas vienok ateis, tai yra bausmė nubausiti pagal mano Tėvo planus.

Užeis didelis karas antroje 20 šimtmečio pusėje. Ugnis ir dūmai kris iš dangaus, jūrų vandens pavirs į rūkus ir iškilusios putos, virsdamos atgal, viską skandins. Valandos laike žus milijonų milijonai žmonių ir iš jų, kurie pasiliks gyvi, pavysdės mirusiems. Visose šalyse, į kurią dalį kreipsi žvilgsnį, ten bus sielvartas, vargas, griuvėsiai. Ar supratai? Tas laikas artėja vis arčiau ir bedugnė be vilties plėtėja. Žus kartu gerieji su blogaisiais, didieji su mažaisiais, Bažnyčios Kunigaikščiai su savo tikinčiaisiais ir valdovai su savo žmonėmis. Ten visur viešpataus mirtis; to priežastis bus dėl pridarytų klaidų, prie kurių prive dė bepročiai ir šėtono šalininkai, kuriems tada tebuvo vien tik valdyti pasaulį. Po to, tada visi tie, kurie pergyvens tuos įvykius ir dar bus gyvi /žmonės/, iš naujo šauksis į Dievą ir į Jo Garbingumą ir Jam tarnaus taip, kada savo laiką pasaulis nebuvo taip pagadinatas.

Eik mano mažasis vaikeli ir visa tai paskelbk! Tokia užba-

Iškilmingos įvedimo pamaldos kun. Hanso Jurgio Dumpio klebono pareigoms, įvyko balandžio 10 d., Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tėviškės bažnyčioje. Po įvedimo iškilnių dalyvių peržegnoja kun. Hansas Dumpys.

M. Nagio nuotr.

ga, aš visada būsiu prie tavęs tau padėti."

Yra dar gyva regėtoja Liucija, dabar karmelitų vienuolė, gyvenanti Portugalijoje. Čia yra tik pranešimų ištraukos. Manoma, kad pilnas pranešimas yra dar baimesnis.

E.P.

"JŪS ESATE PIRMIEJI SU MUMIS"

First Republic Realty, Inc.

Jeį norite pirkti ar parduoti nuosavybes rezidencines ar komercines paskirties prašome kreiptis pas mus.

Mes aptarnaujame pietų-vakarių ir kitas apylinkes. Informacijos teikiama lietuvių ir lenkų kalbomis.

Malonėkite kreiptis šiais telefonais:

Istaigos: (312) 481-2911
Rezidencijos: (312) 857-7187

RESIDENTIAL-FINANCING
COMMERCIAL-APPRAISALS Valda Paskus

KOMPIUTERIŲ PAGALBA

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
BUTŲ NUOMAVIMAS - INCOME TAX SERVICE

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS

6529 So. Kedzie Ave-778-2233

LIETUVOS AIDAI

Radio programa

veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30-9:00 v. vakaro. Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga

511 S. Nolton Av. Willow Springs, IL 60408 (312) 839-2511

VINCE'S

Flower Shop - Gėlinyčia

DIDŽIAUSIAS GĖLIŲ PASIRINKIMAS:
VESTUVĖMS, LAIDOTUVĖMS IR AUTOM
IVAIRIOM PROGOM

778-7400

2612 W. 71st Street
Chicago, Ill. 60629

BALTIC MONUMENTS, INC.

Leonida Kazėnas

ATDARA KASDIEN NUO 10 - 5 VAL.
SEKMADIENIAIS PAGAL SUSITARIMĄ

Phone 312/476-2882

2621 W. 71ST STREET
CHICAGO, IL 60629

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOMES

MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street Chicago, IL 60629

Tel. GR 6-2345/46

1410 South 50th Ave., Cicero IL 60650

Tel. TO 3-2108/09

Aikštės automobiliams statyti

KAIŠIADORIŲ VYSKUPIJOS KUNIGŲ PAREIŠKIMAS DĖL SEMINARIJOS

(New Yorkas, balandžio 14. LIC) Sutapus su Lietuvos vyskupų delegacijos atvykimu prie Šv. Sosto, Vakarų pasiekė Kaišiadorių kunigų pareiškimas dėl sunkios Kau- no kunigų seminarijos padėties. LIC pateikia to pareiškimo pilną tekstą.

J.E. Lietuvos vyskupam ir Kunigų seminarijos vadovybei

Kaišiadorių vyskupijos kunigų
Pareiškimas

Jau visa eilė metų kaip Kunigų seminarijoje ruošiančioje kunigus visai Lietuvai vyksta įvykiai piktingi ir skaudinantys kitus pamaldesnius ir uolius klerikus, žeminantis seminarijos vardą, sukeliančius rūpesčio visai kunigijai, išsukantį tikinčiųjų pasipiktinimą, o ne kartą sukėlė rimtus konfliktus tarp seminarijos vadovybės ir kai kurių ordinarų.

1) Primitant į seminariją naujus klerikus, dažnai nei klebonai, nei kurijos, nei seminarijos vadovybė nekreipia rimto dėmesio į kandidato ištyrimą, būtent:

a. Pasitaiko atvejų, kai klebonai rašydami kandidatui charakteristiką, nepasirūpina deramai iširti jo dvasinį, fizinį bei psichinį tinkamumą, ir ne kartą praslindus vos porai mėnesių po charakteristikos parašymo, praneša kurijai ar seminarijos vadovybei savo diametraliai priešingą nuomonę, atšaukdam savo ankstesnį liudijimą ir ragindami kandidato nepriimti, arba jau priimtą atleisti. Atsiminkime, kad kiekvienas klerikas užima civilinės valdžios limituotą vietą. Taip buvo Rieše, Kretin- ga, ir t.t.

b. Nepakankamas kandidato pažinimas, nepagrįsta, neapdairi charakteristika, ir nesupajaudinimas kandidato su seminarijos tvarka bei disciplina priveda prie to, kad kurie auklėtiniai, kartais vos tik įstoja į seminariją, patys iš jos pasitraukia palikdami limituotą vietą tuščią ir motyvuodami tuo, kad ne ten pateko (Daugeliškis, Vilniaus šv. Teresės bažnyčia, Žasliai kandidatai).

c. Kai kurie klebonai klerikų atos- togu metu nekreipia deramo dėmesio į tai, kad klerikas pas jį gyven- damas sustiprėtų dvasiškai bei fiziškai ir pailsėjęs sėkmingai galėtų tęsti sa- vo studijas.

2) Kurijos klerikų atžvilgiu nevisa da elgiasi taip reikliai kaip reikalauja dekretas Optatum totius;

a. Jos kartais visai nereaguoja į kunigų ir tikinčiųjų signalus dėl kandidato netinkamumo seminarijai ar kunigybei (Linkmenys, Kalesninkai, Vilniaus šv. Teresės bažnyčios, Vilniaus šv. Onos bažnyčios, šv. Rapolo bažnyčios).

b. Pasitaiko atvejų, kai kurijos, kilus įtarimams, nesistengia nuodugniai iširti pateikiamus kaltinimus, bet įvairiais būdais stengiasi įtariamąjį arba kaltininką teisinti ir prastumti į kunigystę, tuo ne kartą piktin- damos ir klerikus ir tikinčiuosius (Nemenčinė, Žasliai, Sangrūdės grupė). Kurijos nevisada reikliai rūpina si derama kunigystės kandidatų atran- ka. Prisiminkime koks didelis procentas auklėtinų būdavo pagrįstai at- vedamas prieš karą, kai į seminari- ją ateidavo jaunuoliai daug geriau už dabartinius pasiruošę. Nebepagrindo dabar seminarijoje kursuoja posakis: "Turėk tikrai galingą užnugarį, tai kunigu tikrai tapsi - ir be mokslo, ir be dorybių." Deja, dvejose vyskupijose - Panevėžio ir Vilniaus - yra bū- tinas ir konsultorių priitarimas. Ar kurijos jų balso klausia?

c. Kurijos per mažai gilina si seminarijos drausmės reikalus ir turė- ty geriau žinoti už ką jų klerikai yra baudžiami ir net iš seminarijos šalinami (Kaišiadoris, Vilnius, Telšiai).

d. Kai kurios kurijos per mažai rūpesčio parodo tiems teigiamiems kandidatams, kurie dėl kokių nors priežasčių buvo į seminariją nepriim- ti. O dažnai, kaip žinome, taip būna tinkami kandidatai. Ordinarai turėtų taip pat griežčiau reikalauti, kad vis- kokios civilinės valdžios taikomi apri- bojimai būtų pašalinti. Pvz. į Rygos seminariją galima įstoti ir neatlikus karinės prievolės.

e. Neoprisibeteriai pirmaisiais dar- bo metais nevisada būna apgaubti dera- ma globa ir įstatyti į deramas vėžes.

3) Seminarijos vadovybė, mūsų ir klerikų nuomone, per mažai rūpina- si seminarijos drausme, dažnai netgi žino drausmės pažeidimo faktus ir pažeidėjus, bet nesima griežtų priemonių arba vieną kitą kartą ne- pasisiekus sudrausminti, nuleidžia rankas. Todėl leiciščiškai nusitei-

kęs elementas sužulėjo ir visai ne- paiso seminarijos nustatytos tvar- kos.

a. Be rimtos priežasties neina į paskaitas bei bažnyčią pamaldoms.

b. Įžeidinėja pamaldesnius ir uo- lesnius klerikus, net grąšina anon- imiais laiškais.

c. Kai kurie jauni kunigai atvyksta į seminariją, išsiviečia uoliusius klerikus ir juos terorizuoja.

d. Iškilus aikštėn kokiom nors ne- gerovėm, grąšina kitiems klieri- kams, kad nepasakytų tiesos. Pvz., vice- rektorius nurodymas klieri- kams pakeisti paliudijimus dėl San- grūdės įvykių. Deja, būna ir tokių atvejų, kai ir vyresnio amžiaus kuni- gai užuot kovoja su blogiu, užsipuo- la tuos, kurie norėdami negeroves pašalinti, kelia jas viešumon.

e. Nesilaiko tylos, slapta vėlyvu laiku žiūri televizijos programas, nors tai tuo metu draudžiama, ne- brangina seminarijos inventoriaus.

f. Be reikalo, lankydami pas ki- tus klerikus, sąmoningai trukdo ki- tiems mokytis, dėl įtartinių priežas- čių net ir nenakvoja savo kambariuo- se.

g. Esant didelei dvasios stoka seminarijoje, išeina jauna kunigų kar- ta be tinkamo dvasinio pasiruošimo. Žinodami ypatingai komplikotą mū- sų krašto Bažnyčios padėtį ir maty- dami ordinarų nepajėgumą, o gal ir nenorą šias negeroves ištaisyti, rem- damiesi normomis (žiūrėti šv. Tėvo Pijaus XI raštas iš 1938 liepos 2 klg. nr. kanonas 259 par. 1).

Pasitarę su kai kuriais seminari- jos dėstytojais siūlome:

1) Kiekvienoje vyskupijoje paskir- ti arba pavesti kunigų tarybai išrink- ti bent du kunigus delegatus, duodant jiems šias pareigas ir teises.

a. Kunigai, dar iš anksto supažin- dina juos su galimais kandidatais į seminariją, o jie asmeniškai arba per klerikus instruktuoja kandidatus apie seminarijos vargą bei discipliną (atvirų durų dienos kaip stojantiems į kitas mokslo įstaigas).

b. Priiminėja iš klebonų rekomen- dacija rašomas kandidatams ir jas tikrina. N.B. Tai neturi būti nieko

nerieškančios charakteristikos, bet tikros rekomendacijos, už kurias kiekvienas klebonas būtų atsakingas ir morališkai ir materialiai.

c. Jie, delegatai, kartu su ordina- ru egzaminuoja savo vyskupijos kan- didatus ir ištyrę jų tinkamumą, siun- čia į seminariją.

d. Su seminarijos vadovybe, vado- vybės žinia, lanko seminarijoje savo vyskupijos klerikus ir stebi jų elge- sį bei pažangą moksle, ir reikalui es- ant, jiems padeda.

e. Ruošia klerikų išskirtymą ato- stogoms ir surenka iš klebonų pažy- mėjimus.

2) Remiantis Vatikano Antrojo susi- rinkimo dvasia būtina, kad ordinarai, seminarijos klerikų ir kunigų reika- lus pastoviai aptartų su kunigų tary- bomis ir bendrai su kunigais. Šie daly- kai yra visų gyvybinis reikalas.

Tikimės, kad ordinarai rimtai ap- svarstys čia išskeltus dalykus ir im- sis energingų priemonių seminarijos dvasiai ir disciplinai kelti.

1988 sausis

Pasirašo Kaišiadorių vyskupijos
kunigai:

Kun. Jonas Zubrius
Kun. Petras Krikščiuikaitis
Kun. Z. Stančiauskas
Kun. Jonas Danyla
Kun. L. Baliūnas
Kun. P. Šiugžda
Kun. S. Stankevičius
Kun. dek. Bronius Novelskis
Kun. N. Novickis
Kun. J. Voveris
Kun. J. Lunius
Kun. Rokas Puzonas
Kun. E. Kraujalis
Kun. J. Čeberiokas
Kun. Ignas Mlašius
Kun. Pranas Venckus
Parašas nįskaitomas
Kun. R. Rumšas
Kun. Šilkinis
Kun. Z. Gustainis
Kun. Pranas Čivilis
Kun. kan. P. Laskauskas

(LIC)

Tėviškės Bažnyčios choras Verbų sekmadienį 1988 m. kovo 27 d.

M. Našio nuotr.

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRO ŽINIOS

JAV KATALIKŲ EPISKOPATAS
PRAŠO LAISVĖS IŠTREMTAM VYS-
KUPIUI IR ĮKALINTIEMS KUNIGAMS

(Washingtonas, balandžio 7. LIC) JAV Katalikų episkopato ge- neralinis sekretorius prelatas Daniel Hoyer laišku kreipėsi į TSRS religinių reikalų tarybos pirmininką Konstantiną Kharchevą, prašydamas, kad kun. Alfonsas Svarinskas ir kun. Sigitas Tamkevičius "tuo pat" būtų paleisti iš lagerio. Kovo 28 d. laiškas pagei- dauja, kad ir vyskupo Julijono Steponavičiaus tremtis būtų atšaukta ir, kad sovietų valdžia pripažintų jo teisę grįžti prie savo bažnytinio pareigų. Laiškas iškelia kunigų kalinių bei tremtamo vyskupo bylas religinių teis- sių suvaržymo Sovietų Sąjungoje ben- drame kontekste. Prel. Hoyer Kharchevui išreiškia susirūpinimą dėl "te- besitęsiančio Lietuvos katalikų perse- kiojimo."

Toliau, jis sako, kad JAV vyskupai pozityviai vertina pažangą ginkluotės kontrolės, Vakarų-Rytų santykių bei Sovietų Sąjungos vidinės reformos srityse. Visa tai teikia vilčių, kad santykiai tarp supergalybių taps tai-

kingesni ir daugiau pastovūs. Tačiau, anot prel. Hoyer, "mes negalime pri- imti mūsų katalikų brolių bei seserų persekiojimo Sovietų Sąjungoje, ypač Lietuvoje, Latvijoje bei Ukrainoje." Toks persekiojimas pažeidžia esmin- nes žmogaus teises, išvardytas įvai- riose tarptautinėse sutartyse, kurias Sovietų Sąjunga yra prisiėmusi vykdy- ti. Be to, pasak prel. Hoyer, sovietų valdžios atsakymas įvesti reikš- mingas reformas savo nusistatymuo- se dėl tikinčiųjų teisių gali pažaboti tolesnę pažangą supergalybių santy- kiuose.

Prel. Hoyer tvirtina, kad kunigų Svarinsko bei Tamkevičiaus ir vysku- po Steponavičiaus išlaisvinimas būtų ženklas sovietų valdžios išpareigojimo gerbi tarptautines sutartis, ap- saugoti žmogaus teises, pravesti tik- rą vidinę reformą ir pagerinti super- galybių santykius.

Laiško nuorašas pasiųstas Sovietų Sąjungos ambasadoriui Washingtone Yurui Dubininui. Tai yra antras prel. Hoyer laiškas šiais metais sovietams, išreiškiantis susirūpinimą dėl lietu- vių padėties. Vasario 25 d. laiške amb. Dubininui, prel. Hoyer pareiškė

SPAUDOJE ir GYVENIME

PAREIGA IR PRIEVOLĖ - ABI BŪTINOS

JUOZAS ŽE MAITIS

Ir pareigos ir prievolės sąvokos ga- na artimos, bet jas sutapatinti vis dėl- to negalima. Mums čia gyvenantiems, kada mūsų tėvynė esanti vergijoje, pirmiausia pareiga iš mūsų reikalau- ja visomis išgalėmis kovoti už jos žė- mės ir savųjų brolių išlaisvinimą. O kad ta pareiga iš mūsų galvų ir šir- džių neišgaruotų, neužmirškime nie- kados, kad esame lietuviai, atseit - neišsigimkime, nes savosios kalbos išmainymas į svetimą, savąja ne- drįstant kalbėti arba nenorint pasiro- dyti, kad esąs ne amerikietiškas "to- teisas", mūsų, kaip lietuvių, asmeny- bę nužemina ligi nulio. Taigi, mūsų šventą pareigą išlikti visada ir visur lietuviams, nežūrint kokiame "rojuje" begyventume. Tai šitokia yra mūsų pareigos sąvoka. Mirtina nuodėmė jos nevykdyti.

Kiek kitaip atrodo prievolė. Gyvena me draugiškoje valstybėje. Joje viso- kili laisvų potvyniai ne vieną ir iš mūsų taip užliūliuoja, kad imame ir pasimetame, pamiršdami net šiam kraštui būtinas prievolės. O tos prie- volės yra labai aiškios. Kiekviena valstybė tvarkoma įstatymais, juos atmišiant ir tradicijomis. Mūsų prievolė juos vykdyti, nežūrint koki- os pareigos mus, kaip lietuvių, saisto. Tas reiška, kad privalome plaukti su srove.

Šiais metais, kaip visiems yra ži- noma, įvyks prezidentiniai rinkimai. Šiuo laiku vyksta arši kova dviejų po- litinių partijų kandidato į prezidentus

"gilų susirūpinimą" dėl sovietų val- džios reakcijos į įvykius susijusius su Lietuvos nepriklausomybės šven- tės paminėjimu, ypatingai dėl Nijolės Sadūnaitės terorizavimo.

LIETUVIŲ PAREIŠKIMAS DĖL AR-
MENIJS

(New Yorkas, balandžio 6. LIC) Lietuvių Informacijos Centrą New Yorke pasiekė iš Lietuvos parei- škimas, kuriame išreiškia solidarumą su armenais bei reikalauja, kad jiems būtų grąžinamos tėvų ir protė- vių žemės. Pateikiame pilną parei- skimo tekstą.

Tragiškomis armenų tautai dienomis, mes grupė lietuvių reiškiamo savo užuojautą ir solidarizuojamės su armenų tauta, kuri kovojo už savo tėvynės teritorijos suvienijimą. Arme- nų-lietuvių politiniai santykiai turi gi- lias šaknis praeityje. 1410 m. Žalgirio mūšio metu armenai kovojo Lietu- vos kariuomenės pusėje. Beveik vienu metu armenų ir lietuvių tautos pra- dėjo vilkti Rusijos imperijos joms primetą jungą. Taip Armenija, taip Lietuva, 1918 m. atstatė savo valsty- bingumą. Beveik tuo pačiu metu Ar- menija ir Lietuva tapo Tautų Sąjun- gos nariais. Viename periode Lietu- vos likimas buvo... palankesnis, nors trečdalis Lietuvos buvo užgro- bėta, tačiau Lietuvai pavyko 22 me- tus išsaugoti savo nepriklausomybę tuo metu, kai Rusija ir Turkija tarpu savyje pasidalino visą Armeniją. 1940 m. likimas vėl suvedė mūsų tautas.

Stalinas naikino taip armenų, taip ir lietuvių tautas - mūsų etnografines teritorijas didele dalimi išdalino Ar- menijos ir Lietuvos kaimynams. Tu- rint visa tai mintyje, mes lietuvių labai gerai suprantame armenų tau- tos skausmą ir liūdesį, ir kartu su armenų tauta reikalaujame, kad TSRS Aukščiausią Tarybą griežtai prisilaikytų savosios Konstitucijos nuostatų ir Armenijai grąžintų jos tėvų ir protėvių žemes. Taip pat mes reikalaujame, kad TSRS vyriausybė gerbtų jos pačios ratifikuotus tarptau- tinius faktus liečiančius žmogaus teis- es ir nedelsiant išlaisvintų už savo nuomonės pareiškimą neteisėtai su- imtą aktyvų Armenijos patriotą Pa- ruirą Airikyaniną ir kitus du žmo- gaus teisių gynėjus.

Pasirašo:
kun. A. Šeškevičius
Mečislovas Jurevičius
Bronė Valaitytė
Liudas Simutis
Janina Juškaitė
Juozapas Kazalupskas
kun. Vytautas Prajara
Alfonsas Bumbulis
Robertas Grigas
Povilas Pečeliūnas
Algimantas Vaišnora
(iš viso 26 parašai. Kiti parašai neį- skaitomi)

parinkime. Rudeniui besibaigiant, A- merikos visuomenė turės teisės vie- šame balsavime pasisakyti, kokį as- menį ji nori turėti Baltuose Rūmuose šio krašto valdytoju. Pasibaigus taip vadinamiems pirminiams rinkimams, reik manyti, kad demokratai pasirin- ks kandidatu į prezidentus dabartinį Massachusetts gubernatorių Michael S. Dukakį, o respublikonai - Reagano viceprezidentą George Herbert Wal- ker Bushą. Apie Dukakį ligi šių pir- minių rinkimų mes lietuviai labai ma- žai ką žinojom. Nors jo pavardė pana- ši lietuviškąją, bet tikrumoje jis yra graikų tautybės amerikietis, o jo žmo- na - žydė. Reiškia - mišinys. Be to, demokratai mums lietuviams negali būti prie širdies, nes jie vis labiau krypta į kraštutinę kairę. Tiek De- mokratų partijoje, tiek ir jų valdoma me Kongrese jau girdisi daug balsų, kad komunistinių valstybių taip gar- siai šaukiama laudies "demokratija" jau mažai kuo skiriasi nuo tikrosios demokratijos. Idomu, ką tokie Ameri- kos demokratai pasakytų, jei jų mili- joninis turtas būtų liaudies "demokra- tijos" musavintas, o jie patys pasiūtų į Sibiro "kurortus" kastuvais ir kū- jais užbaigtų savo gyvenimo dienas?

Nieko kito mums čia Amerikoje ne- lieka, kaip tik jungtis prie respubli- konų, nežūrint, kad ir pas juos esą tokių, kurie jau mėgina kvėpuoti kre- miškiu oru. Šiais metais sueis lygiai aštuoneri metai, kai prezidento kėdė- je sėdi respublikonas Ronald Reaga- nas. Deja, jo ryžtinga kova prieš pa- saulyje besiplečiantį komunizmą la- bai dažnai nuleidavo vėjais, nes Kon- grese viešpataujantieji liberalai pasi- priešindavo jo tokiai politikai. Jei toj Washingtono D.C. kėdėj būtų sėdė- jęs demokratas, beveik aišku, kad Pabaltijo valstybės būtų pripažintos Kremliaus imperijai ne tik de facto, bet ir de jure.

Berods jau visiems turi būti aišku, kad respublikonai prezidentiniu kan- didatu išrinkt dabartinį viceprezidentą George Bushą. Gal ne vienas iš mūsų norėtų paklausti - kokių kelių jis e- sęs atkeliavęs ligi prezidentūros?

Taigi, George Bushas šių metų bir- želio mėn. 12 dieną atšvęs savo 64 metų amžiaus gimtadienį. Gimė Mas- sachusetts valstijoje. Teturėdamas vos 18 metų, jis jau buvo Navy lėktu- vų vairuotojas (pilot). Dalyvavo Ant- rame Pasauliniame kare. 1948 m. baigė Yale universitetą ekonomisto laipsniu. Ligi 1966 m. matomas įvai- riose prekybinėse ir gamybinėse imo- nėse, kaip jų steigėjas, dalininkas ir pirmininkas. 1966 m. Bushas išren- kamas iš Texas valstijos į Kongreso Atstovų Rūmus. Dviems metais vė- liau, be jokios opozicijos, vėl perren- kamas antrajam terminui. Kongrese būdamas jis visą laiką kovojo prieš per dideles valstybės aparato išlai- das, už žmonių civilines teises ir gamtos turtų apsaugą.

Nuo 1971 m. ligi 1973 m. - Bu- shas Jungtinių Tautų Amerikos amba- sadorius. 1974 m. išvyksta į komunis- tinę Kiniją ir išbūva daugiau vienerių metų, kaip atstovas Amerikos - Kinijos santykiams palaikyti. 1976 metais Bushas buvo paskirtas gar- sios Central Intelligence įstaigos di- rektorium, kurią gerokai apvalė mu- joje nereikalingo elemento. Jo dėka, CIA vardas buvo viešumoj pataisytas.

1980 metais Ronald Reaganas Res- publikonų partijos konvencijoje George Bushą pasirinko viceprezidento parei- goms. Reiškia, Bushas turėjo būti ne eilinis respublikonas. Po 4-rių metų jų abiejų prezidentinio darbo, vėl abu perrinkti dar keturiems me- tams. Reik manyti, kad didelės val- stybės būvantis net du terminu vice- prezidentu, Bushas tikrai patyrė, kaip reikia tokią valstybę tvarkyti, nes po pasikėsinimo prieš preziden- tą, kol Reaganas pasveiko, jam teko ir papreidentauti.

Per visus aštuonerius metus tiek spauda, tiek ir viešosios nuomonės kūrėjai nerado kuo nors pribikyti prie viceprezidento, kas rodo, kad jo as- mumo švarus. Gi mums pabaltiečiams reik visur ir visada remti tokius val- stybės vyrus, kurie nesilaiko su komu- nistais. Būkime aktyvūs ir šiuo kar- tu, nes Bushas turi būti išrinktas pre- zidentu. Jam prezidentaujant, tikėki- me, kad Pabaltijo valstybės nebūs Maskvai galutinai parduotos. Gal kas paklaus - kaip tai parduotos? Atsaky- mas labai paprastas - biznis!

Senovės Apsaugos Problemos

MARIJUS BLYNAS

Apie Biržų pilį plačiai rašyta knygoje "Lietuvos Senovės Paminklai". Apie jos - tai yra Biržų pilies rūmų atstatymą, rašyta "Laisv. Lietuvoje" (1987 m. Nr. 17). Ten, tarp kitko, buvo pasakyta, kad kadaise sodinti medeliai išaugo į tikrą mišką, kuris visai uždengia pilies rūmus. Reikėtų juos šiek tiek praretinti, kad daugiau išryškėtų gražūs ir stilingi pilies rūmai. Buvo tačiau prastebėta, jog "Aišku, toks medžių praretinimas turėtų būti padarytas su skoniu ir pritaikytas vietos kraštovaizdžiui, kad sudarytų gražią gamtos ir istorinės vietovės sandarą" (citata!).

Atrodo, tačiau, kad restauratoriai nesilaikė saiko ir kirk medžius iš ei lės... Ok. Lietuvos spaudoje buvo iškeltas tas reikalas: "Iškirsti juos (t.y. mūrus) užgožusius krūmus, praretinti vieną kitą gal ir patreškusi medį - tai ne tas pat, kas nušluoti viską iš eilės, kaip šluojama tai-goj..."

Į tą priekaištą atsakytą oficialaus asmens - gamtos apsaugos komiteto pirmininko, kurs aiškino, jog laikomasi principo - "kas svarbiau!"

Pagal jį - pilis yra unikali, o parką galima atkurti bet kur...

Jam buvo prikišta, kad viskas daryta "slaptai", be jokio viešo problemos panagrinėjimo. Tikslai vėliau restauratoriai pradėjo spaudoje "Biržiečių žodyje" ir "Literatūra ir Menas" aiškinti savo planus ir kaip viskas turėtų atrodyti...

Kartu su tuo išryškėjo ir Vilniaus Gedimino kalno tvarkymo projektas. Jau 1984 m. pradėti kalno šlaitų suvirtinimo darbai. Apie tą irgi užsiminta "Laisv. Lietuvoje", kur rašyta: "Rašoma, jog bus tvarkomi ir kalne augantieji medžiai. Reikia tikėtis, kad jie nebus bereikalingai naikinami, tik kalno viršuje apgenėjami, kad visai neužstotų pilies vaizdo. Medžiai yra ypač svarbūs kalno erozijos sulaikymui, nes jų šaknys sutvirtina kalvos šlaitus" (Citata L. L. 1987 m. Nr. 5).

Iš aprašymo "Literatūra ir Menas" žurnale, atrodo, kad pagal planą norima iškirsi beveik visus medžius... ypač kalvos viršūnėje. Iš ant kalno augančių 4070 medžių (klevų ir guobų) numatoma palikti vos 458 ir pasodinti dar 27 medelius... Taigi užsimota iškirsi 89% visų medžių... Po to kalną apseiti žole... Kaip rašyta, medžių šaknys yra geriausias kalno šlaitų tvirtintojas. Juos sunaikinus šlaitų nuslinkimo pavojus padidėtų dešimteriopai. Jokios dauginimosi žolės neatstos medžių šaknų tvirtinančios reikšmės!

Laimė iki šiol (1988 m.) tebuvo pašalinti tik medžiai kalno viršuje, ar bent jų dalis. Reikia tikėtis, jog iškelus tokią "restauravimo" projektą viešumom išryškės to "projekto" planai bei keistumai... Esmėje tereikia tik apgenėti kalno viršuje esančius medžius, kad išryškėtų pilies mūrai ir kad užsienio lietuviai ar menininkai nemanytų kad Gedimino pilies (dabartinio stovio) bokštas yra 2 aukštų... nes pro medžius vos 2 aukštai matosi... (Žiūr. Šv. Kazimiero Vatikano pašto ženklą, "Tikroji Praeitis")

R.L.B-nės SUSIRINKIMAS

R.L.B-nės Marquette Parko Apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyko šiu metų balandžio mėn. 10 d. 11:30 val. ryto (tuojau po sumos) Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Susirinkimą atidarė apylinkės pirm. A. Repšienė šiais žodžiais: "Gerbi. kanauninke, mielos narės, nariai ir svečiai. Maloniai sveikinu Jus visus atvykusius į R.L.B-nės metinį susirinkimą. Linkiu ir pagėdauju, kad susirinkimas praeitų nuoširdžiai ir draugiškai nuotaikoje. Mūsų tikslas yra kovoti prieš ALTO, BALFO ir VLIKO niekiniojus, prieš bendradarbiavimą su okupantu ir jo pakalikais ir siekti laisvos ir nepriklausomos mūsų tėvynės Lietuvos valstybės atstatymo. Tuo susirinkimą skaitau atidarytu."

Minutės atstojimu buvo pagerbti praeitų metų kadencijos metu iš mūsų tarpo pasitraukę į Amžinybę šie nariai: dail. Mikas Šileikis, Pranas Adomaitis, dr. Vladas Šimašius, pulk. Karolis Dabulevičius ir Jūrų kapt. Stasys Dągas.

Į darbo prezidiumą buvo pakviesti: pirmininkauti visuomenės veikėjas, buvęs ilgametis R.L.B-nės Marquette Parko apylinkės pirmininkas, diplomatas Ignas Petrauskas, sekretoriauti - Stasė Rudokienė.

Pirmininkaujantis, padėkojęs visiems už pasitikėjimą, perskaitė su-

177-178 psl., išl. 1985-6 m. Čikagoje - "Netikslūs Piešiniai").

Nežiūrint atliktų gerų restauracijos - atstatymo darbų, dar daug kas tebėra apleista, netvarkoma ar net naikinama. Daug kur - dėl pačių lietuvių nesupratimo, ignoracijos. Geriausias pavyzdys - Kernavės "suarmas".

1. "Pilies" kalnas (taip vadinamas)
2. "Mindaugo sostas" - tikrosios pilies piliakalnis
3. "Aukuro" kalnas
4. "Lizdeikos" kalnas
5. Akmens amžiaus radinių vieta
6. III-V amž. gyvenvietė
7. Pirmojo tūkstančio m. ir vėlesnė gyvenvietė
8. VII-XIV amžiaus "Žemutinis" miestas
9. Kernavės muziejus
10. Pirmosios bažnyčios vieta
11. XVIII a. kopytėlė

Kaip žinome 1986 m. atrastas senovės Kernavės miestas, kurs buvo dėl kryžiuočių puolimų apleistas ir vėliau Neris potvynių užpildas smėliu ir dumbliu...

(P.S. Apie Kernavės piliakalnius ir pilį rašyta knygoje "Tikroji Praeitis"; apie senovinį Kernavės miestą - "Lietuvos Senovės Palikimas", išl. 1987 m. Čikagoje).

Ten pradėjus kasti melioracijos griovius atrasta senovės liekanų rąstų ir t.t. Vilniaus archeologai sustabdė melioracijos darbus ir pradėjo kasinėjimus, kurie atnešė įdomių duomenų apie ten buvusį Kernavės miestą. Tačiau 1986 m. rudenį tos vietovės kolūko-kolchozo pirmininkas vėl leido ar liepė ten arti... (?) Tas vėl buvo sulaukta! Laimė nebuvo padaryta per daug žalos, nes arimas nebuvo gilus. Tačiau tas parodo vietinės "valdžios" savivaliavimą ir praeities palikimo ignoraciją... Byla net buvo iškelta teisme - dėl istorinės vietos suarimo...

(Bus daugiau)

ir išrinkti atstovai į R.L.B-nės Tarybą 2-ju metų kadencijai. Parengimų k-jai sutiko pagelbėti šie asmenys: A. Galeckaitė, E. Mickienė ir A. D. Vengriai.

Susirinkimui pasibaigus, pirmininkaujantis Ignas Petrauskas pakvietė valdybos pirmininkę atidaryti Sibiro tremtinio a.a. Jono Kreivėno liūdną prisiminimą jo metinių amžinybės iškelavimo progą. Minutės susikau-pimu buvo pagerbtas prieš metus miręs Sibiro tremtinys, didis patriotas, apylinkės valdybos išdininkas Jonas Kreivėnas. Toliau pirmininkė pristatė visuomenės veikėją, LKDS Chicago skyriaus pirmininką, mokytoją, R.L.B-nės Tarybos prezidiumo vicepirmininką ir daugelio organizacijų aktyvų narį Joną Jolubką tarti žodį. Savo trumpame, bet išsamiam žodyje J. Jolubka pristatė J. Kreivėną daug iškentėjusį Sibiro tremtyje, didelėmis pastangomis (jo dukters) atvyko į šią laisvės šalį, kurioje tuojau įsijungė į daugelį patriotinių organizacijų. Nors amžiaus našta slėgė jį, bet jis visuomet buvo linksmas ir judrus. Nuoširdžiai padėkojo inž. E. Jasiumui, kurio dėka Jono Kreivėno knyga "Mirties Lageriuose ir Tremtyje" išvydo pasaulio šviesą. Ragino visiems tą knygą perskaityti. Baigus šį liūdną vienerių mirties metinių prisiminimą, buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Apylinkės pirmininkė nuoširdžiai padėkojo Ignui Petrauskui už taip gražiai praveistą susirinkimą, sekretorei, J. Jolubkai už tartą žodį ir visiems nariams ir svečiams už gau-

XXXVIII-sios Š.AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS CHICAGOJE

Kaip jau buvo anksčiau pranešta, XXXVIII-sias Š.A. Lietuvių Sporto Žaidynes, ŠALFSS-gos Centro Valdybos pavedimu, vyko Chicago ASK Lituanica ir Chicago LSK Neris, talkininkaujant Chicago LLRK Gintarui, 1988 m. gegužės 14-15 d. Chicagoje. Šios žaidynės skiriamos paminėti 50 m. sukakčiai nuo I-sios Tautinės Olimpiados, įvykusios 1938 m. Kaune.

Žaidynių organizacinį komitetą sudaro: Romas Puodžiūnas ir Rimantas Dirvonis - ko-pirmininkai, Algimantas Tamošiūnas - sekretorius, Renata Žilionienė - vicepirmininkė, Valentinas Genčius - išdininkas, Edas Modestas - krepšinio vadovas, Zigmas Žiupsnys - tinklinio, Albertas Tuskenis - ledo ritulio, Nancy Shotas - kėglavimo, Raimundas Bartasius - raketbolo ir Pranas Šalkauskas - šachmatų.

ŽAIDYNIŲ PROGRAMOJE - 1988 m. Š.A. Lietuvių krepšinio, tinklinio, ledo ritulio, šachmatų, kėglavimo (Bowling) ir raketbolo (Racquetball) pirmenybės. Programa nustatyta atsižvelgiant į preliminarines registracijos davinius. Anksčiau planuotos stalo teniso ir plaukimo pirmenybės nebus vykdomos dėl nepakankamo susidomėjimo.

KREPŠINIO IR TINKLINIO PIRME- NYBIŲ programoms parinktos pagal preliminarinę registraciją:

Krepšinis vyks šiose klasėse: Vyrų A, vyrų B, jaunių A (1969 m. gim. ir jaunesnių), ir jaunių B (1971 m. gim. ir jaunesnių).

Tinklinis - tik vyrų ir moterų klasėse.

Krepšinio varžybų vadovas yra Edas Modestas, tel. (312)-839-0422. Tinklinio - Zigmas Žiupsnys, tel. (312)-425-3379.

Krepšinio ir tinklinio varžybos vyks abi dienas įvairiose salėse. Sekite vėlesnius pranešimus dėl detalių LEDO RITULIO PIRMENYBĖS bus pravedamos tik vienoje vyrų klasėje. Varžybos vyks tik šeštadienį, gegužės 14 d., Southwest Ice Arena, 5505 West 127-th St., Crestwood, IL. Pradžią 9:30 AM. Finalas numatomas 4:30 PM. Varžybų vadovas yra Albertas Tuskenis, tel. (312)-434-8744.

DALYVIŲ REGISTRACIJA - krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio privalo būti atlikta iki balandžio 30 d., pas org. komiteto sekretorių A. Tamošiūną, šiuo adresu:

Mr. Algimantas Tamošiūnas, 317 S. Catherine Ave., LaGrange, IL 60525. Tel. (312)-354-2516.

Po galutinės krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio registracijos, žaidynių vykdotojai praneš tvarkaraščius, lenteles ir kitas paskiausias informacijas.

KĖGLAVIMO (Bowling) PIRMENYBĖS bus individualinės ir komandinės Individualinės kėglavimo pirmenybės bus pravedamos vyrų ir moterų klasėse atskirai, be "handicap". Dalyvių skaičius ir amžius ne-

Kauno "Žalgirio" krepšininkai yra žinomi visame pasaulyje, ypatingai kuomet jie laimėjo Tarpkontinentinę taurę. Jie 3 kartus iš eilės Sov. Sąjungos pirmenybėse pelnė aukso medalius, o neseniai pasipuošė sidabro medaliais. Nuotraukoje matome jų trenerį Vl. Garastą su svečiu iš JAV, Ed. Šulaičiu.

sų dalyvavimą šiame taip svarbiame susirinkime. Ragino ir toliau narius vieningai dirbti iki mūsų tėvynės bus laisva ir nepriklausoma. Baigdamą pakvietė visus prie kavutės. Tuo susirinkimas ir buvo baigtas.

A. R.

S. Campbell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. (312)-436-5917.

BENDROS PASTABOS

Visi žaidynių dalyviai, tiek klubai, tiek ir individai, privalo būti atlikę 1988 m. ŠALFSS-gos metinę narių registraciją savo sporto apygardose, ar, eventualiai, ŠALFSS Centro Valdyboje.

Visų šių žaidynių sporto šakų smulkios informacijos yra praneštos visiems ŠALFSS-gos vienetais ir kai kuriems individualinio pobūdžio šakų sportininkams, jei turėjome jų adresus. Informacijų reikalais prašome kreiptis į bet kurį sporto klubą ar tiesioginiai į žaidynių org. k-to sekretorių Algį Tamošiūną bei atitinkamas sporto šakos varžybų vadovą.

ŠALFSS-GOS CENTRO VALDYBA

P.S. Šis aplinkraštis skirtas spaudos ir visuomenės informacijai. Klubai gauna išsamias informacijas kiek vienai sporto šakai.

BOLIVIJOS LIETUVIAI

Bolivija yra Pietų Amerikoje, šalia Brazilijos. Pats kraštas labai neturtingas. Žmonės gyvena kur kas vargingiau, kaip Brazilijoje. O vis dėlto ir čia yra lietuviai.

Dalis vaikų pusryčiauja. Stovi kun. Bendoraitis ir seselė K. Šakėnaitė.

1985 m. kun. Bendoraičio pastangomis buvo įsteigta FUNDACION BENDORAITIS CENTRO MATERNO INFANTIL fondas. Šio fondo paskirtis rūpintis neturtingų šeimų vaikais ir jų motinomis. Vaikus pusryčiaus pavalšinti yra pastatytas savotiškas pastatas, kuris pavadintas "Šiaudinė Pastoge". To fondo žinioje yra ir ambulatorija, kurioje dirba 6 daktarai. Vaistinei vadovauja seselė Ksevera Šakėnaitė. Visai šiai įstai-gai vadovauja kun. Bendoraitis. Kas met aptarnaujama net ligi 4000 ligonių, kurių trečdalis atvyksta iš Brazilijos. Akiniai gaunami iš Vokietijos ir daugiausia jie išdalinami senu-kams. Vaistai taip pat gaunami iš Vokietijos ir dalinai iš Francūzijos.

J. Ž-tis

PAGERĖJO SANTYKIAI TARP KINIJOS IR TAIWANO

Po to kai Taiwanas (buvusi Formoza) palengvino žmonių susisieki-mą su Kinijos žemynu, santykiai pradėjo gerėti ir po 38 metų pertraukos buvo atnaujinti prekybiniai ryšiai.

Tautinio Šokio Judesys, Tėvyne, Mums Gyva Esi

TAI LABAI PRASMINGAS ŠŪKIS KVIEČIANTIS VISUS LIETUVIUS Į
SOLIDARUMĄ

STEPAS V A R A N K A

Aštuntoji laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė jau čia pat. Ji įvyks šiais metais liepos 2-3 dienomis Kanadoje, Hamiltono mieste, moderniškae Cops kolizijoje. Kolizijas randasi miesto centre, kampas Bay Street ir York Boulevard.

Tai pirmoji tokio didžiulio masto reprezentacinė lietuvių tautinių šokių šventė Kanadoje. Toje šokių šventėje dalyvaus per 2000 šokėjų iš įvairių pasaulio kraštų. Yra laukiamas šokėjų vienetas ir iš Lenkijos, iš Suvalkų "trikampio".

LIETUVA IR TAUTINIAI ŠOKIAI

Lietuviose šokis ir daina yra prigmities savybė. Vystantis tautos pa-pročiams, šokiai tapo gyvenimo dalis. Laikui bėgant šokiai palaipsniui buvo pritaikomi prie įvairių gyvenimo pro-gų, vestuvių, krikštynų, laidotuvių,

Tie primityvūs judesiai – šokiai pa-laiipsniui vystėsi į grakščius ir lanks-čius judesius. Laikui bėgant šokiai populiarijo jaunimo tarpe. Kiekviena me, bemaž, kaime atsiradavo grupė lės jaunulių, kurie vasaros metu ruošdavo šokių vakarus grynam ore. Eidami į tuos vakarėlius merginos ir vyrukai stengdavosi pasipuosti savo motinėlių išaustais margaspalviais drabužiais. Vėliau iš to išsivystė tautiniai drabužiai.

Po Lietuvos nepriklausomybės at-statymo, Lietuvoje iš lėto kėlėsi nau-jam gyvenimui ir prispaustas liau-dies ir tautinių šokių menas. Pra-džioje, jo atgaivinimui, buvo trūku-mas tos srities žinovų.

PIRMIEJI ŽINGSNIAI IR IŠKYLOS

Pirmieji organizuoti žingsniai bu-vo pradėti, berods, 1924 m. Tais me

Tautinių šokių šventės aiškiai paro-do, kad lietuviybė išsivijoje nemenkė-ja. Susirenka tūkstančiai jaunimo, ku-rie daugelį valandų ir metų aukoja tautiniams šokiams tobulinti ir savo pasirodymais skleidžia lietuviškumą svetimųjų tarpe. Iš tų jaunųjų šokėjų dauguma nėra matę savo tėvų gimto krašto. Jų troškimas nėra mažesnis už tėvų, kad Lietuva atgautų laisvę ir neprildausomybę.

Tų visų šokėjų pasiryžimą ir ryžtą turėsime progą pamatyti šiais metais liepos 2-3 dienomis Kanadoje, Hamil-tone per VIII laisvo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventę. Atvykusiems į šventę, ypač jaunimui, bus puiki pro-ga susipažinti su į šventę atvykusiais iš kitų kraštų jaunimu, gal būt būsi-mu vyru ar žmona.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS KOMITE-TAS

VIII Tautinių šokių šventės rengi-mo dalis komiteto. Pirm. dr. Vaido-tas Kvedaras, KLB atstovė Rasa Lu-koševičiūtė-Kurienė, meno vadovai, Rita ir Juozas Karasiejai, vice-pirm. Genovaitė Dumčiūtė-Breichmanienė, sekretorius, Jeronimas Pleinys, vyr. išdinininkas, Juozas Krištolaitis, pa-rengimai, Juozas Bajoraitis, tauto-dailės parodos Elvyra Bajoraitienė, suvenyrai ir šventės techniniai dar-bai Kazys Dėksnys, spaudos informa-cija, Kazys Mileris, nakvynės ir in-formacijos, Vida Verbickienė, telefo-nas: (416) 637-5090 ir Lelė Kontenienė, Hamiltono lietuvių bendruomenės pirm. Bernardas Mačys ir tautinių šokių šventės leidinio redaktorius Česlovas Sinkevičius.

Lėšoms telkti komisiją sudaro: Dr. Marija Arštikaitytė-Uleckienė, H. Ste-paitis ir dr. Silvestras Čepas. Jos adresas: 1011 College Street, Toron-to, Ont., M6H 1A8, Canada. SVEIKINIMŲ IR REKLAMŲ KAINOS Sveikinių ir reklamų kainos tauti-nių šokių šventės leidinyje: visas vienas puslapis – \$200.00, pusė pus-lapio – \$150.00, ketvirtadalis pusla-pio – \$100.00, aštuntadalis puslapio – \$60.00. Nepraileiskite geros progos pasireklamuoti.

AUKOS IR MECENATAI

Tokiam dideliui jaunimo subūri-mui iš įvairių pasaulio kraštų ir jų aprūpinimui yra reikalinga piniginė tautiečių parama. Toji šventė, tai ne tik Kanados lietuvių, bet visų pa-saulio lietuvių reprezentacija. Šven-tės pasisekimas, visų lietuvių džiaug-smas ir pasididžiavimas. Tai šių die-nų laisvųjų lietuvių ginklas ir jėga, rodanti, kad lietuviai visokiais bū-dais kovoja dėl savo pavergtos tautos laisvės.

Mecenatai, paaukoję nemažiau kaip \$500.00, gaus po du įėjimo bi-lietus į visus tris parengimus; šeš-tadienio susipažinimo šokius, sekma-dienio šokių šventę ir užbaigęs poky-lį – vakariene. Garbės rėmėjai, pa-aukoję nemažiau kaip \$300.00, gaus po du bilietus į šokių šventę ir šešta-dienio susipažinimo šokius. Rėmėjai paaukoję \$200.00, gaus 2 bilietus į šokių šventę. Aukos bei čekius pra-šoma siųsti: TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS LĖŠOS – aukščiau nurody-tu adresu.

Tautinių šokių šventės rengimo ko-misija rūpinasi išėjimu į angliškai kalbančią visuomenę, filmo pagami-nimu, video juostomis ir kitais rei-kalais. Tie reikalai pareikalauja nau-jų nenumatytų išlaidų.

BILIETŲ KAINOS

Dėl bilietų informacijos galima skambinti vyr. išdinininkui Juozui Krištolaičiui, telefonas (416) 389-5733. Bilietų kainos, JAV lietuviams prašant, nustatyta jų valiuta. Būtent: Banketo suaugusiems \$24.00, jauni-mui – \$16.00, šokių šventės bilietai, \$10.00, \$12.00 ir \$18.00. Visus tau-tinių šokių šventės bilietus galima už-sisakyti Kanados, Hamiltono lietuvių kredito kooperatyve "TALKA", 830 Main Street East, Hamilton, Ont., Canada, telefonas L8M 1L6., atska-i-ta Nr. 3967. Laikas bėga. Liko vos du mėnesiai. Patartina visiems rim-tai susirūpinti, iš anksto, kad vėliau nebūtų nepasitenkinimo.

Ta pačia proga noriu paminėti, kad Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė, KLB kultūros komisijos pirmininkė uoliai ir rūpestingai talkininkauja PLB val-dybos sudarytam kultūros kongreso rengėjų komitetui. Pasaulio lietuvių kultūros kongresas įvyks Toronte 1988 metais birželio 24-27 dienomis. Šiais metais, prasidedant vasarai, Kanados Toronto ir Hamiltonas taps lietuviška "Roma". Čia suplauks iš daugelio kraštų mūsų tautiečiai į lie-tuvišką išsivijos šeimą, kultūrinį kongresą ir tautinių šokių aštuntąją šventę. Tad iki malonaus pasimatymo.

ŽINIOS IŠ DETROITO

Tautos Fondo Atstovybės popietės metu (iš d. į k.) Mykolas Abarius ir Vladas Staškus pristato fondui aukotojus: Valentina Bulotienę, Saulių Šimoliūną ir Antaniną Zakarkienę.

K. Sragausko nuotr.

TAPYBOS PARODA DETROITO PREMIESTYJE

Vėl pabudo tarytum lig iš snaudu-lio tapybos menininkas Vytautas Ogilvis. Jo menas daugelio detroitiečių puo-šia kambarių sienas. Daugumas jo portretus mėgo su rugių gubomis ir kitais meno kūriniais. Menininko V. Ogilvio tapybos paroda įvyks š.m. gegužės mėn. 10 dieną CHARLES, G. FIRBY, FINE ART GALLERY, 390 E. Maple Rd., Birmingham, Mich. Atidarymas nuo 6 val. p.p. iki 9 val. vakaro. Paroda tęsis iki birželio 1 dienos. Lankymo valandos nuo 10 val ryto iki 6 val. vakaro. Kviečiami vi-si Detroito ir apylinkių bei Windsoro lietuviai atsilankyti.

MICHIGANO VALSTIJOS TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖS POPIETĖ

Popietę pradėjo Michigano Atstovy-bės pirmininkė Eugenija Bulotienė. Padėkojus publikai už gausų atsilan-kymą ir tarusi trumpą žodį, supažin-dino su paskaitininku Vladu Soliūnu iš Čikagos. Toliau sekė Tautos Fon-do atstovybės išdinininko Vlodo Staš-kaus piniginę apyskaitą. Atstovybės vicepirmininkas Mykolas Abarius pravedė Tautos Fondui aukojusių pa-gerbimą ir perskaitė tuos, kurie šiais metais daugiausia paaukojo: An-tanina Zakarkienė 1,000 dol., Gedimi-nas Balanda – 1,000 dol., Valentina Bulotienė – 300 dol., adv. Kęstutis Miškinis – 300 dol. ir Saulius Šimo-liūnas – 300 dol. Buvo ir daugiau, ku-rie paaukojo didesnes sumas, bet jie į popietę neatsilankė.

Toliau sekė paskaitininko Vlodo So-liūno paskaita, kuri buvo gerai pa-ruošta, bet paskaityta gal kiek per greit. Preligentas savo kalboje pri-minė Tautos Fondo reikšmę, tikrą padėtį okupuotame krašte ir apie in-formacinius biuletenius plačiai skel-biamus įvairiuose kraštuose. Dabar okupuota Lietuva vis dažniau minima vakarų valstybių atstovų Europoje. Jau daugumai yra žinoma, kad Vyria-sias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas praeitą pavasarį įsteigė informacijos įstaigą Europoje, jai vadovauja žurn. Algis Klimaitis. Maskva jau apkalti-

no šią įstaigą dėl okupuotoje Lietuvo-je vykusių demonstracijų. Tautos Fondo Atstovybė Detroito prašo paremti savo aukomis Tautos Fondą. Dėlto ir buvo suruošta ši po-pietė.

Po trumpos pertraukos vyko meni-nė dalis. Atstovybės pirm. E. Bulotienė supažindino su programos atli-kėjais. Pianistas Aleksas Mitrius pa-skambino "Rondo alla Turca", komp. Fr. Burgmuller, ir Sonata Nr. 3, komp. Ludwig van Beethoven. Ma-riaus Sajaus – Sajausko eilėraščių "Be Tėvynės" padeklamavo M. Sajus. Me-ninė dalis buvo užbaigta su "Fuga ir Preljudas", komp. Johan Bach, kurį paskambino A. Mitrius.

Reikia pastebėti, kad meninė dalis buvo puikiai atlikta. Publika šiltai menininkams paplojo. Paskaitininkas ir meninės dalies atlikėjai buvo pa-puošti gėlėmis. Juos papuošė Ona Ša-deikienė. Pianistas buvo apjuostas tautinių raštų juosta, kuria jie apjuo-sė Vincas Tamošiūnas. Stalus gyvo-mis gėlėmis papuošė Ona Šadeikienė su talkininkėmis.

Po visų ceremonijų sekė vaišės. Prieš vaišes maldą sukalbėjo kun. Al-fonsas Babonas, Šv. Antano parapi-jos klebonas. Po vaišių loteriją pra-vedė Lidija Mingėlienė ir Vincas Ta-mošiūnas. Bilietus išplatino P. Tina. Užbaigai muzikai St. Sližiui vadovau-jant, publika padainavo po pora punk-tų – Aras ir Lietuva brangi.

Tarp kitko norėčiau paminėti, kad prieš dešimt metų buvo sukviešti De-troitio veikėjai ir sudarė Tautos Fon-do Komitetą praversti Tautos Fondo vą. Tą komitetą sukvietė šias eilu-tes rašantis. Komiteto pirmininku bu-vo išrinktas Jurgis Mikaila. Komite-tas per aštuonerius metus didesnio veikimo nepadarė. Prieš pora metų Eugenijos Bulotienės buvo sukviešti keliolika Detroito veikėjų ir išrinkta nauja valdyba, o senasis pavadinimas pakeistas į Fondo Atstovybę, Michi-gan Valstijoje.

Išdinininkas V. Staškus savo praneši-me priminė, kad šiais metais Tautos Fondo Atstovybei sueina 10-ties me-tų jubiliejus. Tą jubiliejų gal reikėtų atžymėti.

ANT. SUKAUSKAS

VIII Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių Šventė

LĖŠOMS TELKTI KOMISIJA
KANADOJE
1011 College Street
Toronto, Ont. M6H 1A8

Kreipiamės į Jus su prašymu padė-ti surengti VIII-ąją laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventę 1988 m. liepos 2-3 d.d. Ontario Hamiltone. Tai pirmoji tokio masto tautinių šo-kių šventė Kanadoje, kurioje žada da-lyvauti per 2000 šokėjų iš įvairių kraštų.

Rengėjų komitetas, sudarytas iš hamiltoniečių lietuvių, jau daugiau kaip metai atlieka paruošiamuosius darbus. Jie daro viską, kad ši šven-tė būtų kiek galint iškilmingesnė ir sėkmingesnė. Šventės pasisekimas bus visų laisvojo pasaulio lietuvių džiaugsmas, o kanadiečių lietuvių pa-sididžiavimas, kad galėjome tokio masto šventę surengti, nors esame negausūs skaičiumi šiame krašte.

Prašome Jūsų pagalbos – PARE-MKITE PINIGINE AUKA. Jeigu žadate paremti, tai nepadėkite šio laiško kur nors ant stalo užmiršimui, bet dar šiandien pasiųskite čekį ir šio laiško apačioje esančią atkarpą. Pa-

sinaudokite čia pridėtu adresuotu vo-ku.

Už aukas bus išduodami pakvitavi-mai atleidimui nuo pajamų mokesčių. Taip pat visos aukos bus skelbiamos spaudoje, o aukos, nemažesnės kaip \$25 ir gautos ne vėliau kaip iki 1988 m. gegužės 1 d., bus skelbiamos ir šventės leidinyje.

Tad dar kartą prašome Jūsų para-mos ir iš anksto dėkojame.

LĖŠOMS TELKTI KOMISIJA

KANADOJE –
dr. M. Arštikaitytė-Uleckienė,
H. Stepaitis, dr. S. Čepas

P.S. Mecenatai, paaukoję nema-žiau kaip \$500, gaus po du įėjimo bi-lietus į visus tris parengimus; šešta-dienio susipažinimo šokius, sekma-dienio šokių šventę ir užbaigęs poky-lį – vakariene. Garbės rėmėjai, pa-aukoję nemažiau kaip \$300, gaus po du bilietus į šokių šventę ir šeštadi-nio susipažinimo šokius. Rėmėjai, pa-aukoję \$200, gaus 2 bilietus į šokių šventę. Čekius rašyti: TAUTINIŲ ŠO-KIŲ ŠVENTĖS LĖŠOS.

Dalis Toronto "Atžalyno" šokėjų – ruošiasi Šokių Šventei.

šeimos, bendruomenės ir tautos šven-čių.

Nuo pirmųjų šokių pasireiškimų, jų judesių, galima suprasti ir be kalbos, ką jie savo judesių formoje nori iš-reikšti. Žiūrovas iš šokančiųjų jud-e-sių supras, ką šokamas šokis vaizduc-ja, džiaugsmą, liūdesį ar skausmą. Šokių kalba yra tarptautinė, visiems suprantama.

Lietuvių tautos šokiai skiriasi nuo kitų tautų. Jų vystymasis glaudžiai ri-šasi su Lietuvos istorija. Kaip žino-me iš praeities, lietuvių tautos gyve-nime buvo tragiškų ir skausmingų il-gų metų.

Kaip ir dainos, šokiai yra suskirs-tyti į įvairias grupes. Liaudies šo-kiai, tautiniai, religiniai ir naujų lai-kų šokiai. Liaudies šokiai atsirado pagal vietos gyventojų papročių įkūni-jimą į šokių judesius. Dažnai yra sa-koma, tai žemaičių, dzūkų, aukštai-

tais "Kūno Kultūros" šventėje, moks-lo užbaigimo proga gimnazijos moki-niai buvo pakviesti pasirodyti su tau-tiniais šokiais. Vėliau gimnazijose susiorganizavo ir tautinių šokių gru-pės. 1935 metais tautiniai šokiai taip išpopuliarėjo, kad jų pasirody-mai buvo įvesti į miesto aikštes. Vie-nas tokių pasirodymų buvo Kauno Kul-tūros Rūmų aikštėje. Po to, tautiniai šokiai buvo įtraukti į varžybų progra-mą ir tarptautinius pasirodymus Eu-ropoje ir Amerikoje.

TAUTINIAI ŠOKIAI, ŠIŲ DIENŲ "GINKLAS"

Antrojo pasaulinio karo audrų ir baisaus komunistinio teroro išblokšti iš tėvynės lietuviai atsidūrę svetimuo-se kraštuose neužmiršo savo krašto tradicijų ir papročių. Dalis iš tų tra-dicijų buvo tautiniai šokiai. Vos susi-būrus Vokietijoje ir pabėgėlių stovyk-las, pradėjo organizuotis ir tautinių

"JOTVA" tautinių šokių grupė iš Lenkijos Suvalkų "Trikampio" dalyvaus VIII-toje Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių Šventėje Toronte.

šių ar vilniečių šokis. Žmonės ir be paaiškinimo atpažįsta iš kokios vietovės yra šokamas šokis. Prie atpaži-nimo prisideda ir tautiniai drabužiai. Kiekviena vietovė turėdavo savo skir-tinę spalvotą aprangą.

Tautiniai šokiai daugumoje yra ben-dri visai tautai. Gilios lietuvių seno-vės tautinių šokių labai mažai yra užsilikusių. Amžių bėgyje jie tapo į-vairių įtakų sužaloti ir iškraipyti.

Kaip ištikrųjų prasidėjo šokių kil-mė, tiksliai negalima nustatyti. Gali-ma prielasti, kad su žmogaus atsiradi-mu, atsirado ir primityvūs šokių judesiai. Primityvus žmogus, žino-ma ir lietuviai, savo judesiais išreišk-davo padėką, džiaugsmą ir pagarbą šeimos ir tautos dievams. Be dievų, būdavo reiškama pagarpa ir padėka valdovams.

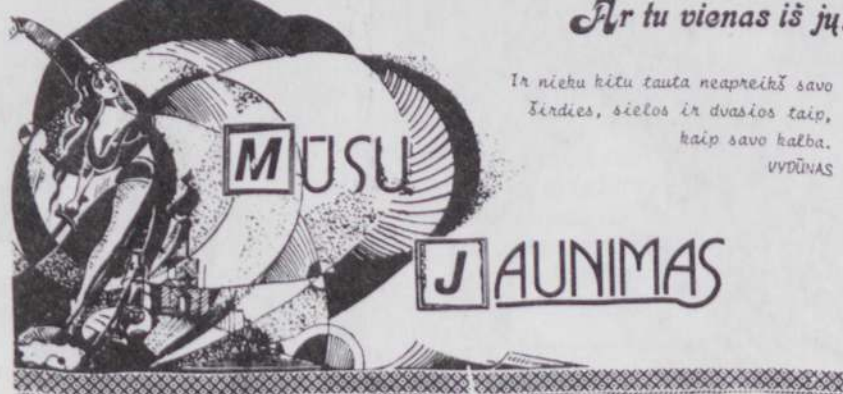
šokių grupės ir ansambliai. Tai buvo pirmieji šokantieji lietuviybės "amba-sadoriai", pasirodantieji amerikiečių kariuomenės daliniams ir vokiečių gyventojams.

Pabėgėliams atsiradus už Europos ribų, didesnėse lietuvių kolonijose vy-ko persiorganizavimas. Daugumas lie-tuvių išemigravo į JAV. Ten ir pradė-jo kurtis pirmosios tautinių šokių gru-pės. Po to, neatsilikio ir Kanados lie-tuviai.

Pirmoji bendra JAV ir Kanados tau-tinių šokių šventė įvyko 1957 metais Čikagoje. Pirmosios šventės pasiseki-mas davė impulsą ir pasiryžimą ruoš-ti tautinių šokių šventes kas penkeri metai. Pirmoje šventėje dalyvavo be vyresniųjų virš 700 jaunų mokinių. Antroji vyko 1963 m., trečioji 1968 m. ir kitos visos Čikagoje.

Pasaulyje vienas iš tūkstančio žmonių kalba lietuviškai...

Ar tu vienas iš jų?

Ir nieku kiti tauta neapreiš savo
širdies, sielos ir dvasios taip,
kaip savo kalba.
VVDŪNAS

LIETUVIŠKO ŽODŽIO ŠVENTĖ

Kovo 26 d. Kr. Donelaičio mokyklos mokiniai kartu su svečiais susirinko mokyklos auditorijon švęsti lietuviško žodžio šventę. Šventei vadovavo Rasa Putriūtė, 8 kl. mokinė.

Kaip visada, šventė buvo pradėta Amerikos ir Lietuvos himnais. Po himnų mokyklų direktorius J. Širka tarė žodį. Jis pasidžiaugė gera mokinių kūryba ir sakė, kad iš mūsų ateityje gali atsirasti ne vienas rašytojas ar poetas. Tik apgailestavo, kad neturėjome užtektinai mecenatų.

Regina Kučienė, mokyklų inspektoriš, pravedė premijų įteikimą. Ji pasakojo apie konkurso naudą. Konkursas vyksta pirmųjų dviejų pamokų metu ir jame dalyvauja pradinės mokyklos, pradedant ketvirtuoju skyriumi mokiniai ir aukštesniosios mokyklos visų klasių mokiniai. Šių metų konkurse buvo 34 laimėtojai. Konkurse yra trys grupės rašinių, eilėraščių ir piešinių. Mokyt. Kučienė scenon išskvietė dir. J. Širką ir mokyt. J. Polikaitį įteikti mokiniams premijas. Laimėtojai gavo piniginę premiją ir lietuvišką knygą.

Pradinėje mokykloje eilėraščių grupėje I-ją vietą laimėjo Z. Woodward, 6 sk., II-ją vietą - N. Valkiūnaitė ir L. Šlenytė, abi 5 sk., ir III-ias vietas D. Utz, 5 sk. ir K. Augiūtė, 4 sk.

Piešinių grupėje: I-ją vietą R. Putrius, 6 sk., II-ją - A. Gaižiūnaitė ir III-ją vietą - K. Lapšys, 5 sk.

Aukštesniojoje mokykloje buvo dvi grupės. Penktosios ir šeštosios kl. mokiniai sudarė vieną grupę, o septyntokai ir aštuntokai sudarė kitą grupę. Pirmoje grupėje eilėraščių kategorijoje laimėjo: I-ją vietą T. Vasiliauskas, 6 kl., II-ją - L. Gaižutytė, 5 kl. ir III-sias vietas laimėjo K. Jakštytė, 6 kl. ir L. Augiūtė, 5 kl. Už rašinius: I-sias vietas K. Jakštytė, 6 kl. ir J. Valkiūnas, 5 kl. II-ją vietą - V. Norvilaitė, 5 kl. ir III-ją - L. Augiūtė, 5 kl.

Septintosios ir aštuntosios klasių kategorijoje už eilėraščių laimėjo: I-ją vietą G. Butts, 8 kl., II-ją - L. Jurcytė, 8 kl. ir V. Mikelevičiūtė, 7 kl. III-ją vietą A. Blyskytė.

Už rašinius: I-ją vietą E. Tuskenytė, 8 kl. ir R. Putriūtė, 8 kl., II-ją vietą M. Polikaitis, 8 kl. ir III-sias vietas - L. Gražulytė ir A. Mikučiau skaitė, abi 7 kl. Paminėtas A. Norvilas, 7 kl.

Piešinių grupėje laimėjo šie mokiniai: I-ją vietą E. Tuskenytė, 8 kl., II-sias vietas S. Juškaitis ir M. Polikaitis, abu 8 kl., III-sias vietas - A. Bagdonaitė ir D. Butts, abi 6 kl.

Po premijų įteikimo klausėmės kūrybos. Pirmoji savo eilėraščių skaitė V. Mikelevičiūtė. Ji labai gerai išreiškė "mokytojišką" idėją, kad konkursui reikia ruoštis iš anksto.

Sekantis rašinėlis laimėjo pirmąją vietą, tai Rimo Putriaus "Pieštukas". Man patiko šis kūrinys ne tik todėl, kad jis mano brolio, bet kad buvo juokingas ir ypatingai fantastiškas.

Po šių kūrinių skaitymo visi dainavome Rig-Dig-Dai. Dainas išmokė Audrius ir Darius Polikaičiai. Gailė Butts skaitė savo eilėraščių "Velykė". Dar Velykų tema parašytą eilėraščių skaitė Z. Woodward - "Velykų zuikučiai". Venta Norvilaitė perskaitė rašinėlį apie margučių kilmę, pavadintą "Karališkos Velykos". Ji sukūrė pasakojimą, kad margučiais buvo pavadinti net Mindaugo laikais. Po Linos Šlenytės rašinio "Lietuva" visi mintimis ir daina sugrįžome į Lietuvą ir sudainavome "Lietuva brangi".

L. Gaižutytės eilėrašties "Gedimino sapnas" priminė mums neseniai mūsų suvaidintą vaidinimą Vasario 16 minėjime, kurį mus išmokė mokyt. G. Sturionienė. Vaidinimas gerai pasiėkė. Toliau Tomas Vasiliauskas perskaitė eilėraščių "Garsinti vardą Lietuvos". Šis eilėrašties man labai patiko, išsiskyrė iš visų kitų.

Verpėja

Kr. Donelaičio pradinės mokyklos mokinys Z. Woodward, 6 sk. skaito savo eilėraščių.

Viktoro Kučo nuotr.

Kr. Donelaičio mokyklų dir. J. Širka įteikia premiją R. Putriui, 6 sk., Lietuviško žodžio šventėje.

Viktoro Kučo nuotr.

Sekė Lietuvos vaizdų albumų premijų įteikimas, kurį pravedė mokyt. Alėja Brazaitienė. Konkurse dalyvavo visi 5 kl. mokiniai. Mokyt. Brazaitienė pagyrė mokinius už didelį darbą ir kantrybę ruošiant albumus. Premijas įteikė dir. ir geografijos mokyt. H. Dainienė.

I vietą laimėjo J. Valkiūnas ir L. Augiūtė, II-sias vietas A. Kvantaitė, V. Bogutaitė ir V. Norvilaitė ir III-sias vietas laimėjo D. Kizlauskaitė ir L. Gaižutytė. Paminėti L. Paulius ir P. Marchertas.

Abiejų konkursų laimėtojus pasveikino svečias, Vasario 16 gimnazijos direktorius A. Šmitas. Jis kvietė mokinius atvykti į Vasario 16 gimnaziją ir perduoti mokiniams šiuos savo sugebėjimus.

Uždaramąjį žodį pasakė Tėvų komiteto pirm. R. Dumbrys. Šventę užbaigė mokyklos daina "Su mokslu į rytojų".

RASA PUTRIŪTĖ, 8 kl.
Kr. Donelaičio lit.
mokyklos mokinė

Viktoro Kučo nuotr.

Gailė Butts, 8 kl. mokinė skaito savo kūrybą Lietuviško žodžio šventėje Kr. Donelaičio mokykloje.

Viktoro Kučo nuotr.

VIII-sios LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS PROGA.
"ATŽALYNO" 14-tas Metinis Pavasario Balius Torontė 1985.4.27 d. Jaunieji Torontė atžalniečiai ir jaunutis žiūrovas neradęs laisvos vietos, sėdi ant grindų ir stebi programą.
Nuotraukų junginys Stepo Varankos

Lietuvė Motina

P. R i m š a

TREMTIES MOTINOS GARBINGOJI NAŠTA

Ką lietuvė moteris turi daryti, kad nenulietuvėtų jos atžalynas? Kad jaunas suprastų ir jautų, ką reiškia būti lietuviu, turėti lietuvišką sąmonę?

Tautai gyvenant savoje valstybėje, tautinės sąmonės metodišku ugdymu užsilpa tautinė mokykla ir šeima. Praktiško darbo šioje srityje daug dirbti netenka. Tautinėje mokykloje ugdoma tautinė sąmonė pertekiant jaunosioms kartoms tautinės kultūros laimėjimus. Jaunosios kartos taipogi su pažindinamos ir su visos žmonijos kultūriniais laimėjimais, kad miltėdamas savo tautą nepamirštų gerbti ir kitų tautų. Čia tremtyje šio pastarojo pavojaus nėra, bet užtat didelis pavojus nieko nesužinoti apie savo tautinės kultūros laimėjimus.

Atsidūrus tokioje padėtyje, kaip mes dabar esame, didžioji tautinės sąmonės ugdymo ir palaikymo našta tenka nebe mokyklai, bet šeimai, nes tautinės mokyklos niekur išėivijoje neturime. Čia išėivijoje šeima tampa labiausiai patikimas ir veiksmingas tautinio auklėjimo veiksnys. Ar kiekviena šeima tą pareigą gerai supras, ginčytis sunku, bet tai turėtų būti ir viskų reikėtų daryti, kad taip būtų. Tad kiekviename lietuviškos šeimos bute visiems matomoje vietoje reikia padėti Rimšos "Vargo mokyklą", kad ji mums nuolat primintų didžiąją pareigą ugdyti ir išlaikyti mūsų jaunimo tautinę sąmonę.

Nors tremties šeima tenka visa jaunosios kartos tautinės sąmonės ugdymo atsakomybė, tačiau tam darbiui dar galima pasitalkinti mokyklą ir jaunimo organizacijas.

Tėvai savo vaikus turi leisti į lietuvių kurtas parapišes mokyklas visada, kada galima be didelio vargo jas pasiekti, nes kur bus daugiau lietuvių, ten bus didesnis jų vienas į kitą veikimas, ten bus daugiau galimybių

lietuviškus reikalus geriau paremti jų mokyklų pastogėse.

Buvo reikalo ir atsirado šeštadieninės ar sekmadieninės vargo mokyklos. Jų reikalas ne mažėja, bet didėja ir svarbėja. Jas reikia visaip stiprinti. Jos veikia tik vieną dieną savaitėje. Mokytojai tai mūsų kaimo liktarnos svetimos šviesos jūrose. Su mokyklomis šeimų santykiai turėtų būti kuo šilčiausi. Pirmiausia, nežiūrint kiek lietuviškų dalykų mokomas vaikas pradinėje mokykloje, jis būtinai turi būti siunčiamas į šeštadieninę mokyklėlę, nes be gimtosios kalbos pasimokymo, jis dar nors vieną dieną pabus kelias valandas visiškai lietuviškoje aplinkoje.

Ar visi naujųjų ateivių vaikai lanko šeštadienines mokyklas? Statistikos nėra, sunku tat ką pasakyti. O. L.

Motinos Diena

Pabiro žiedeliais gegužis,
Pavasario saulėj gražu.
Kaip žemę žaluma nudažė,
Stebūklo ir meno dažu.

Pražydo jau pievos ir kloniai,
Suskambo paukštelių daina,
Takais tarp arimų ir klonių,
Ateina motulės diena.

Telenkias alyvų jai krūmai,
Težydi bijūnų žiedai,
Nes motinos meilė daug gali,
Lydėdama mus amžinai.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Minėjimo programos atlikėjai: (iš kairės) sol. A. Gaižiūnienė, B. Brazdžionis, D. Meilienė (jos maža dukrelė Anelė jai įteikia gėles), R. Mockus, I. Toliušytė, B. Kviklys, V. Jonušienė.

L.S.T.Korp.Neo-Lithuania Paminėjo Jos Garbės Narį Poetą Maironį

Š.m. balandžio mėn. 10 d. Korp! Neo Lithuania Amerikoje Chicagos Jaunimo Centre suruošė iškilmingą garsaus poeto Maironio 125 metų gimimo paminėjimą, kurį pradėjo Korporacijos Kultūros reikalų vedėja Vida Jonušienė. Tarsi keletą žodžių kūrė Maironis reiškia Lietuvai, jį apibūdinti pakvietė gerai išsivijoje žinomą poetą Bernardą Brazdžionį.

Scenoje buvo pakabintas Maironio paveikslas apjuostas laurų vainiku.

Brazdžionis savo paskaitą pradėjo Maironio poezijos ištraukomis. Maironis buvo ir bus visų lietuvių širdyse garsi asmenybė. Jo laikais atsiradusieji keturvėjininkai bandė Maironio kūrybą nuvertinti, bet, anot poeto K. Binkio, jie nesąverti net Maironio batams nuvalyti. Cituodamas Maironio poezijos ištraukas, Braz-

Paskaitininkas poetas B. Brazdžionis.

Vyt. A. Račkausko nuotr.

džionis priminė ir Putino nuomonę apie Maironio kūrybą. Anot jo, Maironis esąs didžiulė lietuvių tautai dovana...

Okupuotoje Lietuvoje, jei kas iš Maironio kūrybos buvo panaudojama, tai vis iškraipoma taip, kad atrodytų Maironį esant "liaudies" poetu. Visas vietas, kur Maironis kėlė lietuvių tautiškumą, iškarpdydavo. Deja, šiuo laiką jau pūstelėjo kitokios rūšies vėjai. Daug kur girdima ir matoma, kad Maironis buvo ir liko Lietuvos atgimimo žadintojas. Net toks žurnalas, kaip "Literatūra ir Menas" užsiėmė, kad Maironis esąs lietuviams nepamirštamas.

1987 m. Vilniuje jau buvo suruoštas net Maironio paminėjimas, kurio metu scenoje kabojo ne Lenino, o Maironio paveikslas. Jei pirmesniu-

vių bendruomenės kultūrinį gyvenimą šių dienų realybės rėmuose. Pasverti savo jėgas ir išteklius bei susiorientuoti, kokią ateitį kurti.

Pasirūpinti išsivijos ir tautos kamieno kultūrinį vertybių pasikeitimą ir integracijos galimybes.

Šiam tikslui atsiekti rengiama: Paskaitos

Įvadinė Kongreso paskaita - prelegentas dr. prel. Pranas Gaida.

Svarstybos

Šeima - koordinatore Irena Lukošė višienė.

Literatūra - koordinatorių prof. dr. Rimvydas Šilbajoris.

Teatras - koordinatorių Jurgis Blekaitis.

Religijos reikšmė tautiniam išlikimui - koordinatorių kun. Gediminas Kijauskas, S. J.

Muzika - koordinatore Emilija Sakadolskienė.

Menas - koordinatorių dr. Kęstutis

se Maironio kūrybos leidiniuose buvo išmesta net 30 jo eilėraščių, tai šandien jie jau grąžinami. Spaudoje matyti net tokių straipsnių, kur Maironio kūryba pilnai įvertinama. Kai kurios mokyklos net jo vardu pavadinamos. Buvęs Maironio butas Kaune atremontuotas. Atrodo laikai keičiasi, nes kai kurie rašytojai Dievą jau rašo didžiąja raide. Iš vis gaunasi vaizdas, kad Maironis jau nėra numariamas; jis jau vėl pradeda atgailinti.

Poeto Brazdžionio kalba apie Maironį auditorijos buvo sutikta su jautriu dėmesiu ir garsiais plojimais.

Paskaitai pasibaigus, buvo pakviesti viešumon pasirodyti esantieji salėje buvę jo mokiniai ir giminiečiai.

Antroje minėjimo dalyje korporantė solistė A. Gaižiūnienė padainavo 4 tam minėjimui pritaikintas daineles. Akomponavo pianistas R. Mockus. A-beji publikos buvo labai šiltai sutikti.

Korporantės - I. Toliušytė ir D. Vaitkevičiūtė-Meilienė, pasipuošusios tautiniais drabužiais, padėklavo 4 Maironio eilėraščius. Paįvairinimui buvo skaidrėmis rodomi Lietuvos vaizdai.

Minėjimas praėjo labai pavyzdinčiai, tiesiog girtinai. Jo užbaigos paskutinį žodį tarė Korporacijos vyriausios valdybos pirmininkė Audronė Gulbinienė, nuoširdžiai padėkodama visiems minėjimo programos atlikėjams ir kupinai salei klausytojų.

Sąryšį su Maironio minėjimu labai vertingai atrodė Br. Kvildio suruošta Maironio kūrybos paroda. Buvo išstatyta apie 400 eksponatų, apimančių visas Maironio raštų laidas nuo 1895 m. ligi dabar.

J. ŽEMAITIS

Naujas Lietuvių Operos Chicagoje dirigentas Bronius Kazėnas.

Andrew Venclauskas nuotr.

tis P. Žygas.

Tautodailė - Anastazija ir Antanas Tamošaičiai.

Lituanistika - referantai: Kalba - prof. dr. Antanas Klimas, Lituanistikos katedra - dr. Bronius Vaškėlis,

Pedagoginis lituanistikos institutas - dr. Jonas Račkauskas.

Išsivijos ir pavergtos tautos kūrybos sankryžoje - koordinatorių prof. dr. Vytautas Vardys.

Spauda ir radijas - Kleva Vidžiūnienė.

Kultūriniai renginiai

Literatūros vakaras;

Los Angeles lietuvių dramos sambūrio spektaklis;

Dainos ir muzikos koncertas;

Lietuvių dailininkų meno darbų paroda;

Premijuotų lietuviškų knygų viršelių paroda.

Veidai ir vardai paroda

Sekmadienį bus katalikų ir evangelikų pamaldos.

Tau mamytė

Tau, mamytė, gėles skinu, Ir vainikan jas pinu,

Kad žydėtų amžinai, Mano meilė Tau vienai.

Ačiū, miela motinėle, Už meiliuosius žodelius, Už vargus ir rūpestėlius, Žiedais klosiu takelius.

1988 m. vasario 26 d. Antanina ir Kazys Normantai atšventė 50 metų vedybinę sukaktį.

DU NAUJI "MARGUČIO" PARENGIMAI

Arvydas ir Nelė Paltinai, "Margučio" pakviesti, šeštąjį kartą lankosi JAV. Gegužės 1 d. Jaunimo centre rengiamas jų septintasis estradinių dainų koncertas. Balandžio 16 d. jiems teko pirmąjį kartą koncertuoti Filadelfijoje. Po koncerto išvyko palisėti į St. Petersburgą, Floridą. Balandžio 30 d. koncertuos New Britair o gegužės 1 d. Chicagoje, Jaunimo centre. Šiais metais Chicago lietuviams skirtose programose yra kelios dainos, kurias sukūrė mūsų kompozitoriai Giedra Gudauskienė ir Stasys Sližys. Bilietai į gegužės 1 d. Chicagoje rengiamą koncertą baigiami išparduoti.

Taip jau buvo lemta, kad "Margučiu" neišvengiamai tenka gegužės 22 d. surengti dar vieną koncertą. Tą dieną Jaunimo centre dainuos JAV lietuviams dar nepažįstama ir negirdėta Gintarė Jautakaitė. Tai aukšto rango dainininkė, kuri pati rašo žodžius ir muziką. Ji yra kaunietė.

Prieš penkeris metus iškėlė už amerikiečių, vienos JAV firmos aukšto pareigūno. Kurį laiką gyveno Maskvoje, o paskui kituose Vakarų Europos miestuose. Gintarės Jautakaitės atliekamos dainos koncertuose, festivaluose, o taip pat filmuose bei radijo ir televizijos laidose visuomet sulaukdavo didelio dėmesio ir pasisekimo.

Gintarės vyras neseniai gavo tarnybinių paaugštinių ir naują paskyrimą. Birželio mėnesį teks penkeriems metams persikelti į Europą, todėl ir Gintarės Jautakaitės koncerto negalima nukelti į vėlesnį laiką.

Solistė Gintarė Jautakaitė

Gegužės 22 d. sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre rengiamame koncerte Gintarė Jautakaitė sudainuos pluoštą savo sukurtų dainų. Gintarė labai trokšta susipažinti ir padainuoti Chicago lietuviams. Todėl visi maloniai kviečiami atsilankyti. Bilietai į "Margučio" rengiamus koncertus gausiami "Margučio" raštinėje ir Gifts International parduotuvėje.

P. L.

Žurnalo "LAIŠKAI LIETUVIAMS" Metinė Šventė

Šventė buvo pradėta pamaldomis Jėzuitų bažnyčioje. Mišias atlaikė kun. A. Saulaitis, dviem kunigams asistuojant. Per pamokslą kun. A. Saulaitis paminėjo "Laiškų Lietuviams" reikšmę lietuviškai visuomenei.

Antroji šventės dalis vyko viršutinėje Jaunimo Centro salėje. Viduryje salės, beveik per visą jos ilgį, buvo paruoštas ilgas stalas, kuris buvo skirtas šventės programą atliekantiems Pedagoginio Instituto studentams. Šiaip visa salė buvo apstatyta apskritais stalais, kurių, berods, buvo 20.

Minėjimo programos pradinį žodį šventės dalyviams tarė D. Bindokienė. Pasveikimusi gausiai susirinkusius, pakvietė "Laiškų Lietuviams"

redaktorių kun. J. Vaišnį paaikinti susirinkusiems, kodėl čia jie buvo sukviešti. Redaktorių rimtai msiiteikęs įkopė į sceną ir tuoj pat pradėjo aiškinti, kad šandien yra tęsiama "Laiškų Lietuviams" tradicija - jau 29-tasis rašinio konkurso premijų įteikimas. Konkurse dalyvavo 25 rašinių autoriai. Tai buvo vyresnio amžiaus ir jaunuoliai, kurie mėgino savo laimę. Pats jauniausias teturėjo vos 14 metų. 1600 dolerių buvo paskirstytas į 13 premijų. Didžiausia premija - 200 dol., o mažiausia - 50 dol., kurių buvo dvi. Vyresnieji laimėjo 6, o jaunesnieji 7 premijas. Visa premijoms suma buvo suaukota gerasirdžių lietuvių.

Gen. garbės konsulas V. Klezapa linkėjo geros sėkmės "Laiškų Lietuviams" personalui, o mecenatams ir premijų laimėtojams tarė didelį ačiū.

Pedagoginio Instituto studentai suvaidino kaimo rugiapjūtės vaizdelį. Publikos buvo šiltai sutikta.

Programai pasibaigus, prel. J. Prunskis malda palaimino skaniais valgiais apkrautus stalus. Vakarinės laike vyko loterijos tiketėlių platinimas, o kun. J. Vaišnys vis pranešinėjo kas tuo laiku paaukojo ateinantiems metams premijų fondan.

Šiūmetinė "Laiškų Lietuviams" šventė praėjo gana išpūdingai.

J. J.

IV KULTŪROS KONGRESAS KANADOJE 1988m.birželio 24-27

Kultūros kongresas ruošiamas po 20 metų pertraukos. Pribrendo laikas paieškoti būdų ir priemonių, kurie įgalintų išsivijos lietuvių pratesi savo kultūrą už Lietuvos ribų.

Šiam pratesimui yra reikalingi šie elementai:

a. Kultūrinių apsiareiškimų ir atsiekimų pripažinimas;

b. Susipažinimas su kultūriniais atsiekimais pavergtoje Lietuvoje;

c. Komunikacija su jaunesniaja išsivijos karta, kuri nėra įaugusi į lietuvišką kultūrą ir nėra jos vidiniai pasisavinusi.

Kongreso tikslas nusakomas šitaip:

a. Pagilinti kultūrinį interesą.

b. Solidariau telkti visų kartų atstovus kultūriniam darbui.

c. Aštriau iškelti kultūrininko atsakomybę šio meto kultūrinuose klausimuose.

d. Persvarstyti ir įvertinti lietu-

Dalis Akademinių Skautų Sąjūdžio narių rekolekcijų metu.
J. Tamulaičio nuotrauka

Prof. A. Voldemaras

DANGUS NIAUKIASI

Nors gilus ruduo nėra patogus karams prasidėti ir todėl rudenį būna višada mažiau pavojaus, kad jis gali ištikti, vis dėl to šiemet tokio pavojaus tikrai yra. Ne per senai Rusijos komisarų karo reikalams L. Trockis vienoje prakalboje statė klausimą, ar galima esą išvengti karo su Lenkija. Jo nuomone, tokio karo galima esą išvengti tik vienu atveju, jei Lenkija sutiktų būti tiltu tarp Rusijos bei Vokietijos. Lenkija galinti būti arba barjeras kurs skiria šiuodu kraštu, arba tiltas, kurs juos jungia. Taigi pareina nuo pačių lenkų, kuo jie panorėsią būti. Jeigu jie pasirinktų būti barjeru, tai karas esąs neišvengiamas.

Statyti taip klausimą, kaip daro L. Trockis, reiškia provokuoti karą, Lenkija jusis užgauta, kad jai priskiriama rolė menkutes valstybes, kuri negali tik jungti arba skirti dvi didesni valstybi. Iš kitos pusės, Lenkija yra susirišusi sutartimi su Prancūzais ir statyti klausimą, kaip kad daro L. Trockis, kad ji būtų tiltas Rusams bei Vokiečiams, reiškia reikalauti, kad Lenkai išsižadėtų sąjungos su Prancūzais. Žino tai labai gerai ir Trockis ir todėl jo kalba tegali būti suprasima, kaip noras iššaukti Lenkus karan. Tiesa, savo išvadą paskui L. Trockis truputį suminkštino tuo, kad Rusai galį mokėti gyvais pinigais už Lenkijos kelių naudojimą.

Nors L. Trockis savo kalbą minkštino, bet neseniai rašytas pasitarimas Maskvoje, kada ir su kuo pradėti karas, rodo, kad tenai galvojama rimtai, jog karas anksčiau, ar vėliau reiks vesti. Rygos laikraščiai idėjo gana platų šio pasitarimo aprašymą, o iš ten ji atspausdino ir kauniškis "Echo". Iš to pranešimo matyti, kad kai kurie stovėję už greitą karą pradžia. Budenyj (žinomas kazokų vadas iš 1920 m. karo) reikalavęs tuoj pulti ir pradėti Rygos užėmimu, kad iš čia paskui lengviau susisiektų su vokiečiais. Kiti generalai ir komisari atmetę šią kraštutinę nuomonę, pripažindami, kad nėra reikalo traukti konfliktą Pabaltės valstybių.

Jie rado, kad visos Rusų kaimynai valstybės skiriančiosios tris rūšis: 1) Lenkija, kuri esanti priešinga ir agresinga, 2) Latvija ir Rumunija kurios esančios priešingos, bet liksiančios neutralės ir 3) Lietuva, Estija ir Suomija, kurios būsiančios ir neutralės ir pasingos. Iš tokio padalinimo matyti, kad pirmon galvon statoma Lenkija, su kuria karas yra skaitomas labai galimas.

Kas stumia rusus karan, ir dar tokiu nepatogių metu, kaip ruduo? Atsakymas šian klausiman glūdi Vokietijos įvykiuose. Iš vienos pusės rusai komunistai negali ramūs likti tuo metu, kada tenai kovoja komunistai už valdžios pagriebimą į savo rankas. Maskvos valdžia turėdavo visada du sparnus: vienas jų, nuolaidesnis, reikalavo kurį laiką atsigosti ir tvarkyti savo krašto ūkį, o antras, kairysis, daugiau tikėdamas pasaulio revoliucija, reikalavo aktyvaus dalyvavimo bent ten, kur komunistiška revoliucija prasideda. Viršū ima ramiu laiku dešinioji srovė o kai Europoj kyla revoliuciją, tada darosi didesnė kairiųjų įtaka.

Iš antros pusės, Vokietijos įvykiai turi rūpėti rusams bet kurio plauko, ar jie būtų komunistai, ar nacionalistai, ar kas kita. Juk Prancūzai jau nuo 1917 metų sistematingai veda Vokietijos suskaldymo politiką. Vakarose jie mėgino atstumti vokiečius nuo Reino, ir, nepasisekus taip padaryti per taikos derybas, dabar bando kitu būdu pasiekti to paties uždavinio. Jau senai remia prancūzai visais būdais vokiečius separatistų Pareinėje. Dabar naudodamies Prancūzų ir Belgų

priedanga, šie separatistai mėgina paskelbti nepriklausomą Pareinės republiką. Lig šiai dienai jie neturėjo didelio pasisekimo, bet niekas negali pasakyti, kas bus ateity. Viena aišku, tai kad prancūzai nenustos jų rėmę, kol bus nors kiek vilties, kad tokia nepriklausoma valstybė Pareinėje gali susidaryti.

Vokietijos skaldymo politika nužiūri į Rytų Prūsijos atkarpimą nuo Vokietijos. Kai buvo vedama Versalės sutartimi siaurutis koridoris pagal Vislą, rimtai niekas negalėjo manyti, kad ilgainiui jis išliktų koridorius turėjo ar visai užsitraukti, ar prasiplėsti toliau Lenkai, greičiausia Prancūzų laimimais, svajojo apie jo praplėtimą gana toli į Rytus. Kai jie derėjosi su sovietų valdžia Rygoje 1920 metais, jie išsuderėjo siaurą koridorį tarp Lietuvos ir Rusijos. Šis koridoris irgi negalėjo būti tokio platumo, ir, jį sudarydami, Lenkai jau ruošėsi pagriebti Vilnių su keliu į Dinabarką. Šis uždavinys buvo pavestas Želigovskui, ir labai greitai įvykintas.

Kurį laiką, kol Vokietija buvo stipresnė. Lenkai svajojo aprėpti Prūsus, pirmą paslėmę visą Lietuvą, pririštą prie Lenkijos ar Hymanso projektu, ar kitu kuriuo lygiu saitu. Todėl po 1920 metų jie daugiau spyrėsi prieš lietuvius, norėdami įtraukti juos savo ratan. Iš čia derybos Briusely, Ženevoje ir kitur, iš čia tranzitis Lenkams per Lietuvą, iš čia jų pretenzijos į Klaipėdos kraštą.

Taip greitai, kaip jie skaitė galėsią apsidirbti su Lietuviais, jiems vis dėl to nenusisekė. Antra vertus, Vokietijos birėimas rodė naujos galimybės pasigriebti pirma Prūsus, o paskui pribagti Lietuvą; tai nebūtų sunku, turint jų apsupatį iš visų pusių. Sakau, iš visų, nes iš vienos šiaurės tada nesusidurtume su Lenkais, bet vis tiek jų įtaką ir tenai matytume, kadangi Latviai eina Lenkų pėdomis. Dar lengviau rodėsi jiems galima būsį pri- baigti Lietuvius, jei pasisektų įtraukti juos Rytų Prūsijos užėmimu. Ne be Prancūzų žinios bus pasirodė ne per senai proklamaciją į Prūsų lietuvius, raginančių juos sukilti prieš vokiečius ir prisiliesti prie Lietuvos.

Ar tai pasisektų ar ne, Lenkams nesudaro žymaus skiriamo, kadangi jie vieni gali lengvai užimti Rytų Prūsiją. Tuo reikalu lenkai varo didelę propagandą Prūsiose, kviesdami juos prisidėti prie Lenkijos. Negalima pasakyti, kad ši propaganda neturėtų jokio pasisekimo.

Kai kuriems prūseliams rodosi, kad jie daug laimėtų susidėję su lenkais, nes tada nebereiktų mokėti reparacijų mokesnio prancūzams, nuo kurių paluosuoti kiti patekusieji lenkams kraštai. Be to dar, vokiečiai skaito, kad jie tada galėtų apsisaugoti nuo bolševizmo, kurs kitaip jiems graso užtvėnkinti visą kraštą. Savaime supranta ma, kad ir didelio pasisekimo negalima laukti lenkų propagandai. Didžioji dauguma vokiečių jų be galo nekenčia, ir priešintųsi ginklais Lenkų užėmimui.

Aiškūs daiktas, Rusija negali prileisti prie to, kad Lenkija užgriebtų tiek žemių ir tada atkirstų ją nuo Europos Vakarų. Juk turėdama Rytų Prūsiją ir Lietuvą, Lenkija siektų toliau ir įtraukti savo įtakon Latvius, o gal ir visai juos prisijungti. Tada su Rusija, kaip su didele valstybe, nustotų skaitytis ir jos vietą užimtų Lenkija. Taigi, bet kuri Rusija, tariant, ar ji bus komunistiška, ar kita kokia, negali leisti prie to, kad Lenkai griebtų Rytų Prūsiją. Tuo būdu ne vien politinė pasaulėžiūra, bet ir realūs reikalai verčia Sovietų valdžią saugoti Vokiečius nuo Lenkų užgrobo.

Sios aplinkybės sudaro rimto pavojaus karui tarp Lenkų bei Rusų, nors jo širdies gelmėse nenori nė vieni, nė kiti. Gal būt, kad ir šie garsūs Rusų grasymai daromi tyčia, kad sulaukėtų Lenkus nuo žygio prieš Prūsus. Bet Lenkai kitos progos neturės ir, jei nori realizuoti savo programą, tai turės veikti tol, kol Vokietija smunka žemyn, nes kai ji pradės stiprėti, bus pervėlu. Jeigu Lenkai, nepaisydami Rusų grasymo, vis tiek mėgintų pasiimti sau Prūsus, tai Rusai negalėtų likti ramūs, nes padarius tokių pareiškimų, kaip jie padarė, neveikimas būtų lygus pralaimėjimui.

Mums Lietuviams Rusų Lenkų karas turėtų dvejopos prasmės. Galimas daiktas, kad neutraliems mums negalima būtų likti jau ir dėlto, kad Lenkai gali eiti per mūsų kraštą lygiai ir Rusai. Be to, iš esmės mums begalo būtų sunku likti ramiems tokiu metu. Juk toks Rusų-Lenkų karas, tai būtų gal paskutinė proga gauti Vilnių. Jei rusai įveiktų lenkus ir išvytų juos iš Vilniaus vienai vieni, tai būtų be galo naivu laukti, kad jie mums Vilnių atiduotų.

Jei Rusai vieni pasiimtų Vilnių, tai jie, be abejo, pasilikytų jį sau, ir atvaduoti mūsų sostinei tuomet veik nebėliktų vilties. Taigi tokiu metu, kai mūsų krašto dalis ir sostinė būtų kautynių objektas tarp dviejų mūsų kaimynų, mes negalėtume žiūrėti, rankas sudėję. Bet kad tokios progos nepaleistume, turim būti prisiruošę. Prisi ruošimas reikalingas rimtas, ir mes labai bijome, kad, turėdami dabartinę valdžią, pražiopsosime ir šią paskutinę progą Vilniui atvaduoti. Juk dabar priėjome prie to, kad su Lietuvos valdžia nesiskaito nė Maskvoj, nė Varšuvoj, išeidami iš to fakto, kad dabartinė mūsų valdžia savo krašte nieko nereiškia. Taigi susipraskime ir nusiskime. Įvykiai šį kartą neturi užčiupti mūsų netikėtai. Dabar gali būti pastatyti ant kortos ne tik mūsų pačių, bet ir būsimųjų kartų likimas.

Man baigiant šį straipsnį, atėjo žinia, kad Lietuvon atvykstanti Lenkijos misija, priešakyje su Vasilevskiu.

(Vairas, nr. 7, 1923 m. lapkričio 1 d., 3 - 5 psl.)

Pievų Žolės

Pievų žolių yra labai daug. Kiekviena žolė turi savo klimatinę zoną. Vienos jų gerai auga karštame klimato, o kitos – šaltame arba vėsiam. Taip pat jos turi ne vienodus žemės drėgmės ir saulės šviesos reikalavimus. Žinant pievų žolių augimo reikalavimus, galima jos parinkti ir pritaikyti prie savo turimo žemės sklypo.

Vėsiaus klimato zonos pagrindinės žolės yra šios: Common Kentucky Bluegrass, Merion Kentucky Bluegrass, Red Fescue, Chewings Fescue, Colonial Bentgrass, Creeping Bentgrass. Vėsiaus klimato zona, su mažom išimtim, tęsiasi per visą šiaurės Ameriką nuo vakarų iki rytų. Į vėsiaus klimato zoną įeina šios valstybės: Washington, Oregon, Idaho, Utah, Minnesota, Iowa, Wisconsin, Illinois, Indiana, Michigan, Ohio, Kentucky, Pennsylvania, New York, Massachusetts ir nuo Massachusetts į šiaurę visos mažos valstybės.

Montana, N. Dakota, S. Dakota ir Nebraska turi skirtingas klimatinės sąlygas ir minėtos žolės auga kur yra pravesta žemės irrigacija.

KENTUCKY BLUEGRASS daugiametė žolė, plačiai paplitusi šaltesniame klimato. Leidžia į šalis po žemi – nius stiebus – ataugas. Iš ataugų išaugo nauji ūgiai. Nebijo mindžiojimo. Pieva atrodo žalia pavasarį, rudenį ir net žiemą. Per sausras linkusi paruduoti, bet gavusi vandens, greitai atsigauja. Gerai auga priemolyje, priemolyje ir molio žemėje. Mėgsta saulėtą vietą, bet gerai patvėsta ir pakankamai pailėta, nebologai auga ir daliniam pavėsyje, tačiau nėra pavėsio žolės. Šaknys eina gana giliai (6-9 inčiai), bet 2/3 šaknų randasi 2-ju inčijų gylyje. Suvartoja daug azoto, fosforo ir mažiau kalio. Nuplauti trumpiau kaip 1 1/2 inčio, labai nukenčia, išretėja. Išretėjusioje pievoje pradeda gausiai augti piktžolės. Taip pat labai nukenčia kai plauka ma peraugusi. Todėl neduoti užaugti aukštesnei kaip 3 inčiai. Vidutiniškai atspari ligoms.

MERION KENTUCKY BLUEGRASS turi tamsesnę žalią spalvą. Atsparesnė ligoms. Per sausras išlaiko žalią spalvą, nes šaknys eina giliau. Reikalauja geresnės žemės ir suvartoja

daugiau trąšų. Reikalauja daugiau saulės ir netinka pavėsyje. Turi platesnius lapelius, sudaro tankesnę veleną. Tuo tik ir skiriasi nuo Kentucky Bluegrass. Pirmą kartą pasirodė rinkoje 1952 m. Plačiai vartojama Illinois valstijoje. Merion yra viena iš pačių geriausių žolių geroje žemėje ir saulėtose vietose.

ROUGH BLUEGRASS daugiametė žolė, pakenčia pavėsyje ir yra naudinga pievoje JAV šiaurėje. Jos šaknys laikosi žemės paviršiuje, todėl nepakenčia mindžiojimo ir labai nukenčia nuo saulės ir karšto oro. Panaši į Kentucky Bluegrass, tik yra šviesesnės žalios spalvos ir blizga, nes labai laikosi horizontalioje padėtyje. Auginama iš sėklų. Turi antžemines trumpas ataugas, kurios skleidžiasi į visas puses. Iš ataugų išauga šaknys ir nauji ūgiai. Gerai auga pavėsyje, drėgnoje žemėje, kur mažai mindžiojama.

CANADA BLUEGRASS yra daugiametė žolė. Auga smėlio ir net žvyro žemėje. Mindžiojimui yra labai atspari, todėl ji vartojama mišiniuose žaidimų aikštėms užželdyti.

RED FESCUE IR CHEWINGS FESCUE yra daugiametės šalto ir drėgno klimato žolės. Savo populiarumu stoviuoju po Kentucky Bluegrass. Red Fescue turi požemines ataugas, iš kurių išauga ūgiai, o Chewings Fescue auga kupsteliais. Pieva įrengiama iš sėklų. Daug vartojama mišiniuose. Gerai auga pavėsyje. Auga lėtai. Tankiai pasėtos, sudaro tankią veleną. Vabzdžių ir rūdžių užpultos sunkiai gyja.

TALL FESCUE daugiametė, kupsteliais auganti žolė. Turi stiprią šaknų sistemą. Auga gerai sausoje ar šlapioje, rūgščioje ar šarminėje žemėje. Geriausiai auga derlingoje žemėje. Neblogai pakelia karštą ir drėgną orą. Vartojama žaidimų aikštėms, aerodromams, nes gerai pakelia mindžiojimą. Dalinis pavėsis nekenkia.

COLONIAL BENIGRASS pavasarį pradeda augti vėlai ir anksti rudenį sustoja augusi. Tačiau vasarą auga la-

Cheminis Maisto Pasikeitimas Jį Verdant, Laikant, Kepant

Šviežio ir žalio maisto vertė mums žinoma, nes galima apskaičiuoti jo klorofilą, baltymų, anglevandenių bei riebalų kieki. Tačiau maistą ilgiau laikant, o ypač jį verdant bekepant, jo maistingumas ir vertė keičiasi: dažniausiai daug vitaminų bei mineralų žūva ir jo maistingumas mažėja. Maistą verdant bei kapant, keičiasi jo struktūra, virškinimas, spalva bei skonis. Pavyzdžiui, verdant vaisių bei daržovių, kaip bulvių struktūra suminkštėja, jų ląstelės atsiskiria, jų sienelės išsiplečia ar sprosta. Vitaminai tirpstantieji vandenį, kaip vitam. A – thiaminas, riboflaminas, askorbinė rūgštis ir kiti, o taipgi mineralai verdant daug ištirpsta. Be to, daug vitaminų, mineralų žūsta bei jų maistingumas mažėja nuo šviesos, ilgo virimo bei kepimo. Daržovių ir vaisių rišamoji medžiaga, vadin. protopektinas, palaikanti jų kietumą, verdant smarkiai sumažėja ir daug ląstelių atsiskiria. Verdant vaisius, pomidorus, idėjus kalcio druskų, jie nesutrupa, nes kalcis jungiasi su pektinu, sudarydamas kalcio pektatą. Bulvės, virtos kietame vandeny, irgi nesukrenta. Amerikoje į konservuojamus vaisius, pupeles, pomidorus, kad jie nesukristų, leidžiama įdėti 0.07% kalcio chlorido, arba kalcio citrato, kalcio sulfato. Kas dėl celulozės, tai verdant chemiškai ji nesikeičia. Krakmolai, esantis vaisiuose, daržovėse ar javuose, verdant išbrinksta, karštais sprosta, nes sugeria daug vandens ir pavirsta į masę, panašią į želatiną. Verdant žalias daržoves, jos turi mažai rūkštingumo, magnėzija iš chlorofilo pašalinama ir keičiasi chlorofilas į feofitiną, turintį rudą spalvą, o verdant uždarame inde dar daugiau paruduoja. Norint, kad daržovių žalumas daug nepasikeistų ir rudumą, virti reikia daržoves nepridengiant inde ir neaukštesniame karštyje kaip 78 laips. cels. Tada lakios rūkščių dalys išgaruos ir žalumas daržovių liks. Kuo ilgiau maistą virsime ir didesnį karštį naudosome, tuo vitaminų daugiau žūsta. Tas pat ir su mineralais. Verdant daug jų ištirpsta vandeny. Todėl ką nors verdant, vandens neišpilti, bet

bai greitai ir mišiniuose nustelbia kitas žoles. Reikalauja geros žemės, daug vandens ir trąšų. Geroje žemėje jei gausiai laistoma, dažnai tręšiama, trumpai ir dažnai plaukama, sudaro veleną kaip kilimą. Laikoma brangia pieva, nes jos priežiūra daug daugiau kainuoja negu kitų žolių. Labai neatspari ligoms. Labai paplitusi šiose valstijose: New England, Washington ir Oregon.

CREEPING BENTGRASS turi antžemines ataugas. Iš ataugų išauga šaknys ir nauji ūgiai, kurie sudaro tankią pievą. Reikalauja derlingos gerai drenuotos žemės. Jei reguliariai tręšiama, laistoma, gerai prižiūrima – sudaro gražų pievos paviršių. Daugiausia vartojama golfo aikštėms.

ZOYSIA – šilto klimato žolė. Dėl jos gerų savybių, kai kurios kompanijos yra pritaikiusios šaltesniam klimatui ir rekomenduoja iki šiaurinio Wisconsin. Rinkoje eina Meyer Zoysia vardu. Šaknis leidžia labai giliai, todėl lengvai pakelia sausras ir mažai reikalauja laistymo. Velėna gana tanki, malonios, lygios, beveik auksinės spalvos. Labai atspari ligoms. Tanki velėna sulaiko piktžolių dygimą ir augimą. Net didžiausias pievų priešas Crabgrass jos nenugali. Užtenka nuplauti vieną kartą per savaitę ir tik per dideles sausras palaistyti. Bet turi vieną blogą savybę – rudenį, po pirmų šalnų, paruduoja ir tik vėlyvą pavasarį pradeda žaliuoti. Sėklų rinkoje nėra. Pievą užvesti galima vegetatyviniu būdu: ūgiais velėnos gabalėliais ir užvelnuoti. Velėnos gabalėliais ar ūgiais įrengta, pilnai suauga per 2-3 metus. Dažnas ir gausus laistymas pievai kenkia. Tręšti tik kada yra šiltas oras.

Gana svarbu yra žolės rūšį parinkti ir ją pritaikyti rengiamos pievelės sąlygoms. Pvz., saulėtoje vietoje ir geroje žemėje geriau tinka Merion Bluegrass, Mažiau saulėtoje ir blogesnėje žemėje – Kentucky Bluegrass Pavėsyje – Red Fescue, Colonial Bentgrass ir Creeping Bentgrass.

A. Š.

sunaudoti sriuboms. Verdant su lupynomis bulvės, vitaminų ir mineralų mažiau žūsta, negu nuluptas ir smulkiai supiaustytas. Kepimas sunaikina vitaminus panašiai, kaip ir virimas. Jų didesniai karštyje ir ilgiau kepsime, tuo daugiau žūsta.

Kepimas bei virimas baltymų cheminę struktūrą keičia. Kepimas mėsos ją kietina, todėl valgant mėsą, ji paduoda žaloką mėsą. Ji minkštesnė, sultingesnė ir naudingesnė negu perkepta. Didelis karštis baltymų maistingumą mažina, kaip kad normaliai virti baltymai. Kepant ar verdant baltymus, jie denatūruojasi, t.y. keičiasi jų molekulė. Pvz., mėsa susitraukia, sumažėja ir kietėja. Denatūracijos procesui vykstant, atsiskiria vandenilio ryšiai su siera ir praranda biologinę struktūrą, nes žūsta arba susilpnėja fermentai, o sukurta baltymų molekulė išsitiesia. Denatūracijos procesas daro baltymus geriau virškinamus, skaldomus, tik žinoma, jeigu nepervirta ir neperkepta. Paprastai mėsos baltymai nesikeičia, jei jie kepami ar verdami 100 laips. cels. karštyje ne ilgiau 3 valandų. Konservuota mėsa dėžutėse gali turėti baltymuose pasikeitimą, nes konservavime dažnai didesnę karštį naudoja. Baltymai vad. elastinas yra labai atsparūs karščiui ir jie nesikeičia. Verdant baltymus, kalogenas, kurio gausu sausgyslėse, kremzlėse, odoje ir kitur, vėliau atausus gaunama šaltiena (vad. košeliena).

Verdant mėsą, gaunasi skystas buljonas, kuriame yra gana daug vitaminų, mineralų, ištirpusios žaletinos, gliukogeno ir kitų baltymų bei riebalinių medžiagų. Buljonas yra lengvai virškinamas, yra maistingas ir tinka visiems ir net ligoniams.

Riebalai kepami 210 laips. cels. temperatūroje maistingumas nesumažėja, bet kepat apie 250 laips. cels. neuždengiant inde, virškinimui sumažėja ir pasikeičia cheminės ir fizinės savybės. Aukštame karšty riebalai oksiduojasi ir pasigamina peroksidai, kuris naikina vitaminus, amino rūkštis (baltymus) ir kitką. Pats peroksidas yra nepastovus (Nukelta į 11 psl.)

IŠ JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLOS

Š.m. liepos 3 d. Hamiltono mieste, Kanadoje, įvyksiančioje VIII-je Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių šventėje dalyvauti užsiregistravo 52 tautinių šokių grupės su 2,065 šokėjais. Iš užsienio į Šiaurės Ameriką šventėje dalyvauti atvyksta tautinių šokių grupės iš Australijos, D. Britanijos, Vakarų Vokietijos (dvi grupės), Argentinos (dvi grupės), Brazilijos ir Suvalkų trikampio. Gausioms tautinių šokių šventės išlaidoms padengti Kanadoje ir JAV-se yra renkamos aukos. Finansams JAV-se telkti yra sudarytas jungtinis finansų komitetas (dr. Petras Kisielius, dr. Ant. Razma, inž. St. Jokušas, koordinatore Birutė Jasaitienė ir kt.), kuris lėšas telkia ne tik šokių šventei, bet taip pat keletą dienų anksčiau Toronte atvyksta tautiniam IV-jam Kultūros Kongresui ir VII-jam PLB Seimui. Finansų komitetas vietovių LB vienietams yra nustatęs kvotas. Siekiamas suteikti \$100,000. sumą. Tautinių šokių šventės rengimo komitetui vadovauja dr. Vaidotas Kvedaras. Šiame komitete JAV LB yra atstovaujama Ingridas Bublėnė ir inž. Alg. Gečio.

JAV LB Švietimo tarybos praeitą rudenį praves tas vėjus liuanistiniams švietimui paremti sukaupe virš 17,000. dol. sumą. Panaši suma buvo sutelkta ir metais anksčiau. Žinant, kad tuo pačiu metu JAV-se vyko vajai vietovių ruošiamiems Lietuvos 600 metų krikščionybės minėjimams, tenka džiaugtis visuomenės teikiama dėmesiu liuanistiniam švietimui. Švietimo taryba 1987 metais knygoms leisti išleido virš 39,000. dol. Mokykloms ir platintojams knygų išsiuntė už virš 23,000. dol. 1988 m. sausio 1 d. Švietimo taryba inventorijuje leidinių turėjo už 88,600 dol.

Dr. Jono Račkausko vadovaujamos JAV LB Švietimo tarybos sudėtyje įvyko keli pasikeitimai. D. Petrutytė tapo koordinatore jaunų šeimų projektams, N. Mackevičienė - techniki- ne Švietimo Gairių redaktore, R. Kučienė - sekretorė.

JAV LB Švietimo tarybos narė Regina Kučienė surinko ir paruošė liuanistinių mokyklų scenai 16-kos vaizdinių rinkinį. Rinkinį padauginus ir įdėjus į plastikinius viršelius, Švietimo taryba išsiuntinėsi naudojimui mokyklose. Mokyklų susipažinimui Švietimo taryba prieš kurį laiką išsiuntinėjo dir. Juozo Masilionio paruoštą vadovėlį "Lietuvių kalbos sintaksė".

JAV LB Kultūros taryba yra sutarusi su New Yorko mieste veikiančia "Art Club" teatrų grupe į amerikiečių sceną pakartotinai išvesti rašytojo Ant. Škėmos dramą "Awakening" (Pabudimas). Ši drama sėkmingai pristato pokario metais lietuvių tautos išgyventą agoniją. Veikalo spektakliai vyks ši rudenį Connecticut valstijoje (Storrs), Bostone, Čikagoje, Clevelande ir Los Angeles. Pastangas anglų kalba pastatyti Lietuvą ir liuvius liečiantį veikalą Kultūros taryba derina su Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 70-ja sukaktimi. Projektui vadovauja JAV LB Kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublėnė, o jai į talką jungiasi LB vienietų vadovai, kultūrininkai ir jaunesni New Yorko gyvenantys lietuvių kilmės scenos darbuotojai.

JAV LB Kultūros taryba visiems JAV-se ir Kanadoje veikiančioms dainos vienietams išsiuntinėjo praeitais metais Kultūros tarybos premijuotus tris chorinius kūrinius. Kūrinių kompozitoriai: muz. J. Govėdas, muz. A. Jurgutis ir muzikas, kurio tik slapyvardis yra žinomas.

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. Darius Sužiedėlis painformavo JAV LB Krašto valdybą apie paruoštus veiklos planus ir pristatė sekančios sudėties valdybą: Darius Sužiedėlis - pirm.; Paulius Mickus - vicepirm.; Rūta Virkutytė - sekr.; Algis Šilas - išdin.; Laurynas Vismantas, Vija Buhlytė ir Rasa Raišytė - rajoniniai vicepirmininkai, ir Rita Zakarkaitė - ryšininkė su Lietuvos Vyčių organizacija. JAV LB ir

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga yra susirišusios federacinių ryšių, pastarosios pirmininkui įeinant į JAV LB Krašto valdybą ir užimant vicepirmininko jaunimo reikalams postą. Š.m. gegužės 27-30 dienomis Čikagoje įvyksiančio JAV Lietuvių Jaunimo S-gos suvažiavimo ruošą Krašto valdyba parėmė \$500. suma.

JAV LB Connecticut apygardos pirm. inž. Jaunučio Nasvyčio rūpesčiu, Connecticut valstijoje veikiančios centrinės lietuvių, latvių ir estų organizacijos susibūrė į naują organizacinę vienetą "Estonian, Latvian and Lithuanian Alliance" (sutrumpintai ELLA). Naujasis vienetas sieks stipriau paveikti valstijos spaudą ir politinio - visuomeninio gyvenimo vadovus Baltijos valstybių klausimu. Connecticut baltai planuoja drąga minėti Baisiojo Birželio ir "Juodojo kaspino" dienas sukaustis. Pirmuoju ELLA pirmininku išrinktas J. Nasvytis. Kovo mėnesį naujai įsikūrus baltų vienetas turėjo sėkmingą banketą veiklai lėšų sukūlimo tikslu.

JAV LB Krašto valdyba užmezgė ryšius su Philadelphiajoje veikiančia

CHEMINIS MAISTO...

(Atkelta iš 10 psl.)

ir greit skyla į vandenį ir deguonį. Ilgas virimas, o ypač kepimas mėsos aukštoje temperatūroje pasigamina laktonai ir kiti junginiai, turintieji vėžį sukeliančių pradų, o ypač jų daugelyje yra azo grupės junginių, kurie daugumoje yra cikliniai junginiai, kurie pasigamina mėsą kepant ant anglių. Todėl patariama nekepti mėsos tiesiog ant anglių. Neaukštoje temperatūroje riebalai, virti ar kepti, nesikeičia nei fiziniškai, nei chemiškai. Trumpai tariant vaisius ir daržoves stenkis valgyti šviežius ir žalius, o jei verdi, tai virk trumpai ir vandenį suaukok sriuboms, nes jame yra gausu vitaminų ir mineralų. Išvirtas daržoves kuo trumpiau laikyk vandenį, šviesoje ir neuždeng tame inde, nes išvirti vaisiai ir daržovės greit oksiduojasi ir tuo praranda daug vitaminų, pasikeičia spalva ir sumažėja maistingumo vertė. Sušaldytus vaisius ir daržoves dėk neatsildytus į verdantį vandenį, tada prarasi mažiau vitaminų bei mineralų ir maistingumo vertė bus didesnė. Mėsą virk kiek reikia - neilgiau ir prieš pat valgi - tada prarasi mažiau maistingumo. Tas pat ir su keptimu. Mėsą pirk geriau iš krautuvių, o ne iš ūkių, nes krautuviuose mėsa yra veterinarinės inspekcijos patikrinta. Pirkdamas ūkyje, be mėsos inspekcijos nebūsi tikras, kad joje nėra virių, trichinų bei kitų parazitinių ligų, arba paliesta tuberkuliozės, brucelozės, septicemijos ar kitų ligų. Jei pirkai mėsą ūkyje, kad būtų saugiau, ją virk ir kepk nedideliais gabalais ir ilgiau negu normaliai, tuo padarysi ją saugią valgyti. Pieną pirk iš krautuvių, nes jis bus pasteurizuotas ir saugus vartoti. Be to, piene yra homogenizuojama, sudaužo riebalų globulas - jis nemusistovės. Jeigu pieną perki ūkyje, jį gali pasteurizuoti ir padaryti saugų vartoti pats: pieną šildyk 75 laips. cels. 20 min. Tuo padarysi tuberkulozės, brucelozės bakterijas nepavojingomis, pieno skonis nepasikeis. Pieno virinimas užmuš arba padarys minėtas bakterijas nepavojingomis, bet pieno skonis pasikeis ir jo vertė sumažės. Pasteurizuotą pieną norint surauginti, reikia į jį pridėti pasukų (buttermilk). O kaip su kiaušiniiais? Lietuvoje buvo kalbama, kad norint pakelti svorį, reikia gerti žali kiaušiniai su alumi. Tą aš pats Lietuvoje bandžiau, bet svorio nepridėjau. Studijuojant Chicagoje chemiją sužinojau, kad žali kiaušinio baltymai yra labai sunkiai virškinami ir, be to, blogai absorbuoja geležį. Be to, alaus alkoholis denatūruoja baltymus ir juos pada- ro beveik visai nevirškinamus. Tai- gi, kiaušinius valgyk išvirtus, o jei- gu nenori pakelti cholesterolio kraujuje, tai trynį išmesk. Kiaušinio virtas baltymas yra vertinga baltyminė medžiaga ir neturi cholesterolio.

JONAS PRUNSKIS,
diplomuotas chemikas

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

Slėpak Fundacija. Minėta institucija siekia paveikti JAV Kongresą, kad sovietinių kalinių darbu pagamintos prekės nebūtų importuojamos į JAV-es. JAV Atstovų Rūmų narys kongr. F. Wolf vadovauja šiai akcijai JAV Kongrese ir su juo JAV LB Visuomeninių reikalų taryba palaiko glaudžius ryšius.

Š.m. kovo 7 d. laišku Madisono miesto merui F. Joseph Sensenbrenner, Jr., JAV LB Krašto valdyba pakartojo savo neigiamą nusistatymą Madisono - Vilniaus "suginiavimu". Madisono laikraštis "The Capital Times" JAV LB nepritarimą pacitavo š.m. kovo 28 dienos laidoje išspausdintame B. Mulhern straipsnyje. JAV LB Krašto valdyba savo nusistatymą remia jos atstovų turėtais pokalbiais su JAV Information Agency ir Sister Cities International pareigūnais Washington, kurie negalėjo suteikti garantijų dėl Lietuvos valstybingumo ir mūsų tautinių - kultūrinių interesų apsaugojimo "suginiavimo" atveju. Wisconsin valstijoje gyvenęs aktyvus bendruomenininkas prof. Vyt. Janušonis JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos yra pakviestas Vilniaus - Madisono klausimą stebėti ir palaikyti ryšius su kitomis vietos lietuvių organizacijomis.

JAV LB Visuomeninių reikalų tarybai džiaugsmą kelia amerikiečių spaudoje pasirodė mūsų tautiečių laiškei redakcijai Lietuvos reikalais. Š.m. kovo 3 d. laidoje New Jersey šiaurinės dalies laikraštis "The Record" išspausdino ilgamečio New Jersey LB apygardos valdybos pirm. Kazimiero Jankūno laišką, kuriame prisiminta neperseniai atšvesta Vasario 16-ji, sovietų vykdomi žmogaus teisių paneigimai Lietuvoje, ir demonstracijomis rodomas noras nusikratyti sovietinės sprespaudos. Įdomiu sutapimu, toje pačioje laikraščio laidoje tilpo ir kitas laiškas redakcijai, prisimenas praėjusias Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės šventes ir giliai užjaučias jų sunkią dabartinę padėtį. Straipsnio autorius - David B. Winkenstein iš Parsippani, N.J.

Prieš keletą metų Michigano valstijos sostinėje įkurta LB-nės apylinkės liudija, kad gausi lietuviškoji visuomenė nebūtina apylinkę išteigti ir Lietuvos padėti išgarsinti. Š.m. vasario pirmą savaitę dr. Romualdo Kriaučiūno vadovaujama LB apylin-

kės valdyba pakvietė Lansinge apsilankyti mūsų tautos rezistentą doc. Vyt. Skudį. Jo atvykimą LB darbuotojai puikiai panaudojo sunkiai Lietuvos būklei amerikiečių tarpe išgarsinti. V. Skudžiui valstijos Senate buvo įteikta Senato ir miesto proklamacijos, suorganizuotas susitikimas su Senato daugumos vadu John Engler ir vyskupijos valdytoju vysk. Kenneth Povish, o taip pat ir pasimatymas bei pobūvis su vietos LB apylinkės nariais. V. Skudžio apsilankymą Lansinge bei jo pasisakymus išsamiais straipsniais aprašė Dave Poulson Lansing State Journal vasario 3 d. laidoje ir Gražina Kriaučiūnienė Lansingo vyskupijos oficioze The Catholic Weekly vasario 13 d. laidoje. Abu straipsniai pailiustruoti nuotraukomis. Tenka pastebėti, kad porą dienų prieš V. Skudžiui atvykstant, Michigano valstijos legislatoriai priėmė rezoliuciją, kuria Vasario 16-ji skelbiama Lietuvos diena Michigano valstijoje. Be abejo, tai Michigano valstijos legislatorijoje esančių brolių Anužių, aktyviai įsijungusių į Lansingo LB apylinkės veiklą, nuopelnas.

Providence LB apylinkės valdybos sekretorius dr. Ant. Valiūškis daug talkina JAV LB Visuomeninių reikalų tarybai jos pastangose veikiant į JAV Senato vadovybę Lietuvos reikalais. Plotu nedidelė ir lietuviškas negausi Rhode Island valstija JAV-ų Senate vaidina svarbų vaidmenį užsienio politikoje. Mat, jos sen. Clair borne Pell vadovauja Senato užsienio reikalų komisijai ir jo pritarimas ke liamam klausimui yra svarbus. Rhode Island valstijoje esančiai Providence LB apylinkėi tenka dažnai įtaigoti sen. Pell ir šioje akcijoje dr. A. Valiūškiui tenka būti pagrindiniu LB reikalų pristatytoju. Pastebėtina, kad savo plunksna dr. Valiūškis ne vienu atveju pasisako politiniais klausimais. Šiais metais The Providence Journal vasario 16 ir vasario 26 laidose paskelbė dr. Valiūškio pasisakymus lietuviškais klausimais.

SKAITYKIT IR PLATINKIT

LAISVĄJĄ LIETUVĄ

Jonas A.GIBAITIS

ADVOKATAS

TELEFONAS: 776-8700

6247 So.KEDZIE AVE. CHICAGO IL 60629

TALMAN Grocery & Deli

NAMIE GAMINTAS LIETUVIŠKAS MAISTAS;

KEPSNIAI

UŽSAKYMAI PRIIMAMI PARENGIMAMS IR

VESTUVĖMS

Savininkai: M.L.Kupcikevičiai

2624 West Lithuanian Plaza

Court, Chicago, IL 60629

Tel.434-9766

TULPĖ

RESTORANAS

Juzė Augaitienė

2447 West LITHUANIAN PLAZA COURT

/ 69-th Str./ Tel.925-1123

Chicago, Ill. 60629

SVEIKAS LIETUVIŠKAS MAISTAS

Atidaryta kasdien, atremontuotos vidaus

patalpos, padaugintas stalų skaičius.

Atsilankę - išitinksite.

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69TH STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

High Interest Rates
Paid on Savings
Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

Mutual Federal Savings and Loan

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
Write Request
to get your own

2212 WEST CERMACK ROAD
CHICAGO, ILL. 60608

PETER KAZANAUSKAS, Pres.

Tel. 847 - 7747

Hours: Mon. - Fri. 9-4
Thur. 9-8, Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND
SINCE 1905

A - J MEATS

Prime & Choice

SKANIAUSIOS LIETUVIŠKOS ŠVIEŽIOS IR RŪKYTOS DEŠROS
DELIKATESŲ SKYRIUS

2433 W. LITHUANIAN PLAZA COURT, CHICAGO, IL 60629

Tel. 436-6888

ANTANAS PLIENIS

A & L INSURANCE AGENCY

Phone: 312-523-9191
312-523-8775

4651 So. Ashland Ave., Chicago, IL 60609

Real Estate - Mortgage Loans - Income Taxes

Turime ligos draudimus svečiams iš Lietuvos ir kitų kraštų. Gaisro, automobilių, gyvybės, ligos ir kiti draudimai. **INCOME TAXES**

NOTARY PUBLIC

Aleksas Lauraitis

KAS NAUJAUSIO TAUT. ŠOKIU
ŠVENTĖS RUOŠOJ

1. Mokyt. Vida Stanevičienė yra pakviesta į šventės spaudos komisiją kaip atstovė angliškai spaudai.

2. Jonas Stankus, "Talkos" v-bos pirm., rūpintis į bankelį, 830 Main St. E. Hamilton, Ont. L8M 1L6 adresuotais "TŠS" laiškais, t.y. iš anksto bilietų nusipirkimo reikalu.

3. Nei į susipažinimo vakarą, nei į jaunimo - sekmadienio užbaigtųjų balių stalai nebus rezervuojami.

4. Kanadoje į sekmadienio taut. šokių šventę bilietus galima nusipirkti ir per "Boss" bilietų pardavimo agentūrą.

5. Kolizijoje filmuoti šventę bus ileidžiami tik tie, kurie turės šventės k-to leidimą.

6. Hamiltono miesto visi didieji viešbučiai taut. šokių šventei, t.y. liepos 1-2-3 d.d. jau yra užimti, bet jų dar daug yra Burlingtone, Oakvilėje ir Hamiltono priemiesčiuose. Dar galimų išsinuomoti viešbučių sąrašai yra pasiųsti į visas vietas.

7. Balandžio 15 yra paskutinė leidinio redaktoriaus duota data visai medžiagai prisiųsti. Po šitos datos jis nebegarantuoja, kad prisiųsta medžiaga pateks į leidinį.

Susirinkimas

Chicago Lietuvos Spaudos klubo susirinkimas įvyks 1988 m. balandžio mėn. 29 d. 7 val. vakaro Lietuvių Sodyboje, 6515 S. California Ave. Nariai prašomi gausiai dalyvauti, bus valdybos rinkimai ir diskusijos iškeltais klausimais.

Valdyba

Pasisako Už Lietuvų
Kalbą

(Vilnius - New Yorkas. LIC) Lietuvos rašytojų sąjunga balandžio 5 d. susirinkime svarstė lietuvių kalbos vaidmenį tėvynėje ir išreiškė rimtą susirūpinimą jos ateitimi, praneša Lietuvos Informacijos Centras.

Iš Lietuvos buvo pranešta, kad "prieš Velykas po daugelį Vilniaus įstaigų vaikščiojo žmonės ir rinko parašus po kreipimosi į Lietuvos rašytojų sąjungą. Ši sąjunga buvo prašoma eiliniame savo susirinkime apvarstyti opias tautinio klausimo problemą. Susirinkimas įvyko balandžio 5 d. Tokių aistringų viešų diskusijų sovietų Lietuva dar negirdėjo. Rezoliucijoje buvo pareikalauta.

1) Pripažinti valstybine Lietuvos TSR kalba lietuvių kalbą.

2) Uždrausti rusų kalbą darželių lietuviškose grupėse, vidurinėse mokyklose dėti rusų kalbą tik nuo IV klasės.

Prieš tariamą nacionalistines nuotakas grietaiti kalbėjo Tiesos redaktorius Laurinčiukas ir vienas iš jo draugų. Tačiau ir šie buvo priversti balsuoti už aną rezoliuciją. Labai išcenzūruota rašytojo Jono Mikėlinos kalba spausdinama 1988 balandžio 14 d. Komjaunimo Tiesoje."

(LIC)

KRIKŠTO JUBILIEJUS MASKVOJE

Maskvoje buvo paskelbta pagrindinių Kijevo Rusijos krikšto tūkstantmečio iškilnių programa. Ją per Maskvos televiziją pranešė Minsko metropolitas Filaretas. Pagrindinės minėjimo pamaldos įvyks birželio 5 d. Maskvos stačiatikių katedroje. Jose dalyvaus visų Sovietų Sąjungoje veikiančių Bažnyčių atstovai ir religinės delegacijos iš užsienio kraštų. Pamaldų dalyviams pamokslą pasakys Maskvos patriarchas Pimenas. Tuo pačiu metu kiti krikšto tūkstantmečio minėjimai vyks Vladimire, Kijeve ir Leningrade.

Atitaisymas

"Laisvoji Lietuva" Nr. 8, š.m. balandžio 14 d., išspausdino prel. J. Prunskio pasikalbėjimą su City News Bureau vedėju (3, 4 psl.) - Didžiosios spaudos informacijų biuras.

Puslapyje 4-me, 3-je skiltyje 7 eilutėje iš apačios klaidingas telefono numeris; turi būti (312) 782-8100. Skaitytųjų informacijai pridėdame adresą:

City News Bureau of Chicago
35 E. Wacker Drive
Chicago, IL 60601

Vašingtone Jungt. Amerikos Pabaltiečių Komiteto (JBANC) metiniame pirmininkų suvažiavime 1988 m. kovo 5 d. Tautybių pirmininkai, iš kairės: Amerikos Estų Tarybos pirm. J. Simonson, Amerikos Latvių Sąjungos JAV pirm. A. Lambergas ir Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. G. Lazauskas. Rotacine tvarka komitetui šiais metais pirmininkauja latviai - pirm. A. Lambergas.

Dr. J. Genio nuotrauka

ALT Informacijos

APIE KOMPENSACIJĄ DEPORTUOTIESiems LIETUVIAMS

Čikagos miestas sutiko sumokėti 9 mil. dolerių mažumų policijos tarnautojams kuriems buvo mokėtas mažesnis atlyginimas. Tą primindama ALT informacija parašė laišką dienraščiui "Chicago Tribune" redakcijai, keldama klausimą kada Sovietų Sąjunga pradės mokėti kompensaciją deportuotiems lietuviams, kurie buvo nuskriausti privertus palikti savo namus ir viską, ką turėjo.

ANTIBOLŠEVIKINĖ KONFERENCIJA

Antibolševikinių Tautų Blokas Vašingtone gegužės 13-15 d. šaukia tarptautinę konferenciją aptarti priemonių pasipriešinti komunistinei priverčiai ir jų nešamai vergijai. Konferencija energingai rūpinasi Antibolševikinių Tautų Bloko pirmininkė Slavica Stetsko, atvykusi iš Vokietijos kur ji Miunchene redaguoja šio sąjūdžio žurnalą. Konferencijos organizavimo centras yra New Yorke: Antibolshevik Bloc of Nations, American Friends, 136 Second Ave., New York, NY 10003 tel. (212) 982-1170.

JEI TRUKDOMA PAŠTO SUSISIEKIMAS SU LIETUVA

Vašingtone yra sudarytas Atstovų Rūmų komitetas stebėti pašto patarnavimų tvarkumą. Tame komitete labai aktyviai reiškiasi kongresmanas Ben Gilman. Jam reikia siųsti informacijas, jei Sovietų Sąjunga daro kokią klūtįsi siunčiant laiškus ar siuntinius už geležinės uždangos. Tai nukentėjusieji gali persiųsti dokumentinę medžiagą Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri persiųks kongresmanui.

INFORMACINĖS ŽINIOS

RUOŠKIMĖS VISI DALYVAUTI VIII LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUT. ŠOKIŲ ŠVENTĖJE, KURIOJE VYKSTA Š. M. LIEPOS 2-3 D. D. KANADOJE, HAMILTON, ONT.

LIET. TAUTODAILĖS PARODA veiks nuo birželio 30 d. ligi liepos 11 d. Royal Botanical Gardens patalpose, 680 Plains Rd. W. Oficialus parodos atidarymas ir koncertas birželio 7:30 v.v., įėjimas nemokamas.

PENKTADIENIO JAUNIMO ŠOKIAI liepos 1 d. Mohawk kolegijos salėje, Fennell W. ir W5-th gatvių kampas; pradžia 8:00 v.v., įėjimas - \$3.

ŠEŠTADIENIO SUSIPAŽINIMO VAKARAS įvyksta Convention Centre, 115 King St. W., Chedoke ir Wentworth salėse; pradžia 7:30 v.v., įėjimas visiems - po \$10; bilietai bus pardavinėjami ir prie įėjimo.

SEKMADIENIO PAMALDOS katalikams tame pačiame Convention Centre 11 v.r.; liet. evangelikams - Latvian Lutheran Church, 18 Victoria Ave. S. 10 v.

ORGANIZUOTA EISENA po pamaldų į miesto Gore parką, prie Laisvės paminklo.

ŠOKIŲ ŠVENTĖ sekmadienį, 3:00 v.p.p. Copps kolizijoje, 101 York Blvd.; bilietų kainos: \$12, \$15 ir \$18, kuriuos bus galima įsigyti pas

Ben Gilmanui. Jis tuos reikalus kelia apklausinėjimuose ir tarptautiniuose pašto susisiekimo posėdžiuose.

KAD GRAŽINTU VILNIAUS KATEDRĄ TIKINTIESIEMS

Alto skyriai yra surinkę parašų peticijai, kad Gorbačiovo vyriausybė gražintų Lietuvos tikintiesiems Vilniaus katedrą, kurioje dabar yra meno muziejus ir šv. Kazimiero bažnyčia kuri paversta ateizmo muziejumi. Pvz., iš negausios Racine, WI lietuvių kolonijos Alto pirm. Lionginas Plūra tam reikalui per Alto centrą Liet. Katalikų Šalpos organizacijai persiuntė 300 parašų.

TARNYBA VAŠINGTONE

Amerikos Lietuvių Tarybai paskelbus, kad vasaros darbai Jungtinia- me Pabaltiečių Komitete dabar vėl yra ieškoma internų, atsiliepė penki geri kandidatai.

NAUJA KNYGA APIE KOMUNISTŲ NUŽUDYTUS LIETUVIUS

Čikagoje gegužės mėnesį išėis iš spaudos nauja knyga apie komunistų nužudytus ir kankintus lietuvius. Tai "Lietuviai tautininkai - komunistų kankiniai". Knygoje rašoma daugiau kaip apie šesis šimtus kankinių: tautininkų, neolituanų, Filiae Lithuaniae, jaunaliuvių, santariečių, o su jų šeimomis suminima apie 2000 vardų. Knygą leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, kuriai vadovauja dr. Leonas Kriaučiūnas. Alto vicepirmininkas.

Kiek anksčiau yra išleista Juozo Prunskio, dirbančio Alte, knyga "Bolševikų nužudyti šauliai". Jei kuri organizacija ar kuris sąjūdis norėtų įamžinti atminimą bolševikų nužudytų ar kankintų savo narių, gali kreiptis į Amerikos Lietuvių Tarybą. Bus pasistengta padėti toki leidinį paruošti.

Pranas Karosas, Ludington, MI
kasmetinė auka 50.00

Juozas Vareika, Chicago
a.a. Valerijono Šimkaus atminimui 25.00

Anna J. Naujokaitis, New Lisbon WI 40.00

JAV LB Clevelando apyl. v-ba 30.00

Vincent Trainis, Los Angeles 20.00

Gregor Radvenis, Los Ang. CA 15.00

Adelė Poderis, Southfield, MI 15.00

Osvaldas Nagelė, Hot Springs 10.00

W. Jocas, Riviera Beach, FL 10.00

Vincas Valenta, Palos Park IL 5.00

J. Kapačinskis, Chicago 10.00

Kun. A. Babonas, Detroit, MI 10.00

Antanas Satkauskas, Oakville CT 5.00

Juozas Vaičiulis, Saginaw, MI 5.00

Ignas Malcius, St. Pet. Beach 5.00

Petras Miliauskas, Chicago 5.00

Anna Pilmonas, Oak Lawn, IL 5.00

Vaclovas Rupšys, Brockton MA 5.00

Jūrų Šaulių Palangos Kuopa, St. Petersburg, FL per Praną Kaspariūną 25.00

A. Ubavičius, London, Can. 30.00

Petras Normantas, Elizabeth 10.00

Leo Venckus, Fennville, MI 5.00

Antanas Stankevičius, Melrose Park, IL 5.00

A. Prunskus, Burlington, Can. 3.00

Tautos Fondo Atstovybė Michigano valstijai per Vl. Staškų 20.00

J. Dirginčius, St. Pet. Beach FL 5.00

Adolfas Garbaliuskas, Melrose Park, IL 5.00

Antanas Marma, Chicago 5.00

Alex Kasperas, Chicago 5.00

Visiems nuoširdžiausiai dėkojame!

Dėmesio

Mūsų skaitytojai, gyvenantieji Kanadoje ar kitur užsienyje, prašomi siųsti čekius einančius tikrai per USA bankus ar kitas USA įstaigas ir tikrai USA pinigais, pvz. International Money order, U.S. Personal money order ir pan. Asmeniškai čekiai bus grąžinami.

LKB KRONIKOS naujų tomų suktuves ruošia Lietuvos Kronikos sąjunga gegužės 8 d. 3 val. p.p. Jaunimo

Parašė ir išleido Stepas Jakubickas. Adresas: 254 Connaught Ave., Delhi, Ont. N4B 1L4, Canada. Spaudė LITHO-ART limited, 971 College Street, Toronto, Ontario, M6H 1A6. Kaina \$10.00; 250 psl. Galima gauti "Laisvosios Lietuvos" Redakcijoje.

DAIVA KEZIENĖ ir RASA RAZGAITIENĖ atvyksta į Chicago su vaizdausčių programa apie OSI. Vakaro nė bus gegužės 6 d. Jaunimo centro kavinėje. Vaizdajuostės apie nacių medžioklę bus rodomos iš Australijos, Didžiosios Britanijos ir Amerikos.

LIETUVOS DUKTERYS maloniai kviečia į PAVASARIO POKYLį, ruošiamą lietuviškai labdarai paremti, įvyksiantį balandžio 30 d. Jaunimo centre. Stalai užsakomi ir fantai primami kasdien 10 - 2 val. draugijos raštiniėje, 2735 West 71-je g. Tel. 925-3211.

JAV LB Kultūros tarybos rengiama VIII-ji Premijų Šventė šiais metais įvyks Los Angeles, Kalifornijoje, gegužės 15 d., sekmadienį 12:00 val. p.p. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Šventę globoja Los Angeles LB apylinkės valdyba vadovaujama Edm. Kulikausko, talkinant Santa Monikos apylinkės ir LB Vakarų apygardos valdyboms. Š. m. kovo 19 d. JAV LB Kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublėnė lankėsi Kalifornijoje ir ten aptarė Premijų Šventės ruošos darbus.

centro didžiojo salė. Į ruošos darbus įsijungė ir jaunimo atstovai - Arvydas Žygas, Edvardas Tuskenis, Asta Spurgytė ir kt. Naujasis knygas aptars pogrindžio kovotojas prof. Vytautas Skudis, meninę dalį atliks Lietuvos Vyčių choras vadovaujamas muziko Fausto Strolis. Po to vaišės kavinėje ir pabendraujimas. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.

Geriausią dovaną

Prof. A. VOLDEMARIO Raštai

I ir II tomas

MIELI SKAITYTOJAI. Prašome įsigyti šiuos du tomus ar kitems pasiųsti kaip dovaną, tuo paremsite LAISVOSIOS LIETUVOS knygų leidyklą.

I ir II tomo kaina tikrai \$20.00

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio išleistos premijuotos knygos:

1. J. Gliuda - Aitvarai ir Giria - \$4.00
2. A. Kairys - Ištikimoji Žolė - \$4.00
3. A. Baronas - Vėjas Lekia Lyguma - \$4.00

Kitos knygos:

4. B. Kemežaitė - Sudiev! Aš Išeinu... - \$4.00
5. V. Bražėnas - Samokslas Prieš Žmoniją - \$2.50
6. St. Jakubickas - Kas yra Lietuvos Atgimimo Sąjūdis \$5.00
7. A. Kašiūbiene - Žirgeliai (Eilėraščiai) - \$2.50
8. M. Blynas - Lietuvos Senovės Paminklai - \$10.00
9. M. Blynas - Nostradamus ir Pranašystės - \$5.00
10. M. Blynas - Lietuvos Reikalai - \$6.00
11. M. Blynas - Gynybinių Vilniaus Sienų mūšio apžvalga. Vertimas. - \$3.00
12. Valerijonas Šimkus - Atsiminimai I dalis - \$10.00
13. M. Blynas - Tikroji Pracitis - \$6.00
14. M. Blynas - Lietuvos Senovės Palikimas - \$5.00

Prašau užpildyti ir iškirpus pasiųsti LAISVAJAI LIETUVAI, 2618 West 71st Street., Chicago, IL 60629.

Šiuo 15 dol. metinę premjeratą ir prašau siųsti LAISVĄ JĄ LIETUVĄ.

Šiuo \$..... už nurodytas knygas

Vardas ir pavardė
Numeris ir gatvė
Miestas, valstija ir pašto zona